

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
RINKOS PLĖTROS IR STEBĖSENOS SKYRIUS**

Teikti Tarybos posėdžiui
Tarybos narys

2020-

**PAŽYMA
DĖL VISŲ BALTIJOS PRALAUDIMO SKAIČIAVIMO REGIONO PERDAVIMO
SISTEMOS OPERATORIŲ
REGIONINIO TINKLO EKSPLOATAVIMO SAUGUMO KOORDINAVIMO
BENDRŲJŲ NUOSTATŲ, PARENGTŲ PAGAL
2017 M. RUGPJŪČIO 2 D. KOMISIJOS REGLAMENTO (ES) 2017/1485 76 IR 77
STRAIPSNIUS, PATVIRTINIMO**

2020 m. Nr. O5E-
Vilnius

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba), vadovaudamasi 2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos reglamento (ES) 2017/1485, kuriuo nustatomos elektros energijos perdavimo sistemos eksploatavimo gairės (toliau – Reglamentas), 6 straipsnio 3 dalies b punktu, kartu su kitomis atitinkamomis reguliavimo institucijomis (toliau – NRI) tvirtina elektros energijos perdavimo sistemos operatorių (toliau – PSO) parengtas nuostatas ir sąlygas arba metodikas. Vienos iš tokių taisyklių yra dėl visų Baltijos pralaidumo skaičiavimo regiono perdavimo sistemos operatorių regioninio tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimo bendrųjų nuostatų, parengtų pagal Reglamento 76 ir 77 straipsnius.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, Taryba yra Europos Sąjungos teisės aktuose, reglamentuojančiuose visuomeninius santykius energetikos sektoriuje, numatyta NRI, todėl kartu su kitomis NRI yra atsakinga už Reglamento 76 ir 77 straipsniuose nurodytų nuostatų ir sąlygų arba metodikų patvirtinimą.

Vadovaudamasi pastaraisiais straipsniais, LITGRID AB (toliau – Bendrovė) kartu su atitinkamais PSO parengė ir 2019 m. gruodžio 18 d. raštu Nr. 19SD-6140 pateikė Tarybai tvirtinti pasiūlymą dėl visų Baltijos pralaidumo skaičiavimo regiono perdavimo sistemos operatorių regioninio tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimo bendrųjų nuostatų, parengtų pagal Reglamento 76 ir 77 straipsnius (toliau – Pasiūlymas).

Vadovaujantis Reglamento 7 straipsnio 1 dalimi, jeigu viena ar kelios reguliavimo institucijos pareikalauja iš dalies pakeisti pateiktas sąlygas arba metodikas, kad pagal 6 straipsnio 2 ir 3 dalis galėtų jas patvirtinti, atitinkami PSO pasiūlymą dėl iš dalies pakeistų sąlygų arba metodikų pateikia tvirtinti per du mėnesius nuo reguliavimo institucijų pareikalavimo. LITGRID AB kartu su kitais atitinkamo regiono elektros energijos tinklo PSO atliko Pasiūlymo pakeitimus ir 2020 m. rugpjūčio 28 d. raštu Nr. 20SD-2528 (toliau – Raštas) pateikė derinti koreguotą Pasiūlymą.

Pažymėtina, kad bendri NRI sprendimai dėl Pasiūlymo buvo priimti elektroniniu balsavimu, kurio metu 2020 m. spalio 6 d. NRI pasiekė bendrą susitarimą dėl Pasiūlymo, parengto pagal Reglamento 76 ir 77 straipsnius (toliau – Susitarimas), ir jį patvirtino (pridedama). Vadovaujantis

Reglamento 7 straipsnio 1 dalimi, visos reguliavimo institucijos turi priimti atskirus nacionalinius sprendimus per du mėnesius nuo paskutinės reguliavimo institucijos gauto Pasiūlymo pakeitimo, t. y. ne vėliau kaip iki 2020 m. spalio 28 d.

Atitinkamai, Taryba 2020 m. spalio 15 d. raštu Nr. R2-(RPS)-5515 informavo apie tai Bendrovę ir paprašė jos pateikti Tarybai derinti šį Pasiūlymą, išverstą į lietuvių kalbą, ne vėliau nei 2020 m. spalio 19 d. Bendrovė 2020 m. spalio 19 d. raštu Nr. 20SD-2986 pateikė derinti išverstą Pasiūlymą.

Pasiūlymas nustato tvarką, kaip sukurti bendrą regiono veiksmų planą, siekiant užtikrinti sklandų sistemos veikimą tiek kiekvienoje valstybėje narėje, tiek regiono mastu. Šioje metodikoje numatomi bendrieji principai dėl taisomųjų veiksmų (angl. *remedial actions*) aktyvavimo pagrįstumo atsižvelgiant į objektyvius kriterijus tiek kitos dienos (angl. *day-ahead*), tiek dienos prieš (angl. *intraday*) rinkose. Pasiūlymas numato regioninio operacinio saugumo koordinavimo užtikrinimą pagal Reglamento reikalavimus.

Atkreiptinas dėmesys, jog Tarybos Dujų ir elektros departamento Rinkos plėtros ir stebėsenos skyrius (toliau – Skyrius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 14 straipsnio 1 dalimi bei Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 5 punktu, tikrindamas Pasiūlymą, atliko redakcinio pobūdžio pakeitimus, siekdamas, kad teisės aktas atitiktų bendrinės lietuvių kalbos normas.

Atsižvelgdamas į išdėstytas aplinkybes, Skyrius siūlo Tarybai pritarti pateiktam nutarimo projektui ir patvirtinti Pasiūlymą.

PRIDEDAMA.

1. Tarybos nutarimo „Dėl visų Baltijos pralaidumo skaičiavimo regiono perdavimo sistemos operatorių regioninio tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimo bendrųjų nuostatų, parengtų pagal 2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos Reglamento (ES) 2017/1485 76 ir 77 straipsnius, patvirtinimo“ projektas, 18 lapų.

2. Position paper by all Baltic Capacity Calculation Region National Regulatory Authorities of the amended all TSOs' of Baltic Capacity Calculation region common provisions for regional operational security coordination in accordance with Articles 76 and 77 of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 (EN. pdf), 7 lapai.

3. All TSOs' of Baltic Capacity Calculation Region common provisions for regional operational security coordination in accordance with Articles 76 and 77 of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 (EN. pdf), 22 lapai.

Rinkos plėtros ir stebėsenos skyriaus vyr. specialistas

Mantas Repečka

Į posėdį kviečiami:
LITGRID AB atstovai

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

**NUTARIMAS
DĖL VISŲ BALTIJOS PRALAUDUMO SKAIČIAVIMO REGIONO PERDAVIMO
SISTEMOS OPERATORIŲ
REGIONINIO TINKLO EKSPLOATAVIMO SAUGUMO KOORDINAVIMO BENDRŲJŲ
NUOSTATŲ, PARENGTŲ PAGAL
2017 M. RUGPJŪČIO 2 D. KOMISIJOS REGLAMENTO (ES) 2017/1485 76 IR 77
STRAIPSNIUS, PATVIRTINIMO**

2020 m. d. Nr. O3E-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, 2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos reglamento (ES) 2017/1485, kuriuo nustatomos elektros energijos perdavimo sistemos eksploatavimo gairės (toliau – Reglamentas), 6 straipsnio 3 dalies b punktu bei atsižvelgdama į LITGRID AB 2019 m. gruodžio 18 d. raštą Nr. 19SD-6140, 2020 m. rugpjūčio 28 d. raštą Nr. 20SD-2528, 2020 m. spalio 19 d. raštą Nr. 20SD-2986 bei Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Dujų ir elektros departamento Rinkos plėtros ir stebėsenos skyriaus 2020 m. d. pažymą Nr. O5E- „Dėl visų Baltijos pralaidumo skaičiavimo regiono perdavimo sistemos operatorių regioninio tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimo bendrųjų nuostatų, parengtų pagal 2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos Reglamento (ES) 2017/1485 76 ir 77 straipsnius, patvirtinimo“, Taryba n u t a r i a:

Patvirtinti Visų Baltijos pralaidumo skaičiavimo regiono perdavimo sistemos operatorių regioninio tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimo bendrąsias nuostatas, parengtas pagal 2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos Reglamento (ES) 2017/1485 76 ir 77 straipsnius (pridedama).

Tarybos pirmininkas

PATVIRTINTA

Valstybinės energetikos reguliavimo
tarybos 2020 m. d. nutarimu

Nr. O3E-

**Visų Baltijos pralaidumo skaičiavimo regiono PSO
regioninio tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimo bendrosios nuostatos, parengtos pagal
2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos Reglamento (ES) 2017/1485 76 ir 77 straipsnius**

2020 m. rugpjūčio 19 d.

Turinys

1. Įvadas.....	4
1.1 Apibrėžtys ir santrumpos.....	4
2. Bendrosios regioninio tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimo nuostatos.....	6
3. Įvesties duomenų apibrėžimas koordinuotos eksploatavimo saugumo analizės procesams.....	6
3.1 Nenumatytų atvejų sąrašas.....	6
3.2 Įvertinti elementai, TTE ir eksploatavimo saugumo ribos.....	7
3.3 Taisomieji veiksmai.....	7
3.4 Individualaus ir bendro tinklo modelio nuostatos.....	8
4. Regioninio saugumo koordinatoriui taikomos nuostatos.....	8
4.1 Duomenų nuoseklumo vertinimas.....	8
4.2 Baltijos PSR KRTEŠV.....	8
4.3 TV stebėseną.....	9
5. TV rengimo, koordinavimo ir aktyvavimo nuostatos.....	9
5.1 TTV nustatymas.....	9
5.2 Keitimasis informacija apie galimus TV PSR viduje.....	9
5.3 Keitimasis informacija apie galimus tarpregioninius TV.....	10
5.4 Efektyviausių ir ekonomiškai veiksmingiausių TV nustatymas.....	10
5.5 TV koordinavimas.....	10
5.6 TV aktyvavimas.....	11
5.7 TV sąnaudų pasidalijimas.....	11
6. Kitos paros KRTPV.....	11
7. Einamosios paros KRTEŠV.....	12
8. RTESK organizavimas.....	13
8.1. Regioninio saugumo koordinatoriaus valdymas ir veikla.....	13
8.2 Regioninio saugumo koordinatoriaus kontrolės sritis.....	14
8.3 RSK paskyrimas ir užduočių perdavimas RSK.....	14
9. Bendradarbiavimas ir koordinavimas.....	14
10. Įgyvendinimo laikotarpis.....	15
11. Kalba.....	15
1 priedas: Kitos paros ir einamosios paros KRTEŠV procesai.....	1

1. Įvadas

Kadangi

(1) Šis dokumentas yra Baltijos pralaidumo skaičiavimo regiono (toliau – Baltijos PSR) Regioninio tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimo (toliau – Baltijos RTEŠK) bendrosios nuostatos pagal 2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos reglamento (ES) 2017/1485 76 ir 77 straipsnius (toliau – SE reglamentas).

(2) Šiose bendrosiose nuostatose atsižvelgiama į bendruosius principus ir tikslą, nustatytą SE reglamente, taip pat į Komisijos reglamentą (EB) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės (toliau – PPPV reglamentas).

(3) Būtina standartizuoti tinklo eksploatavimo saugumo analizę bent sinchroninėje zonoje pagal SE reglamento 75 straipsnio 1 dalį, atitinkamai PSO pagal SE reglamento 76 straipsnio 1 dalį. Bendrieji standartizavimo principai, apibrėžti bendroje Tinklo eksploatavimo saugumo analizės koordinavimo metodikoje (toliau – TESAKM) pagal SE reglamento 75 straipsnį, kuri bus laikoma šių bendrųjų nuostatų teisiniu pagrindu.

(4) Šios bendrosios nuostatos atsižvelgia ir, kur būtina, papildo TESAKM ir, kur reikia, metodikas, sukurtas vadovaujantis PPPV reglamento 35 straipsniu (toliau – KAPKP metodika) ir PPPV reglamento 74 straipsniu (toliau – „APKPIP metodika“).

(5) SE reglamento 76 ir 77 straipsniai yra teisinis šių bendrųjų nuostatų pagrindas ir juose apibrėžiami keli reikalavimai, kurie turėtų apimti bent jau:

a. einamosios paros tinklo eksploatavimo saugumo analizės, atliekamos Regioninio saugumo koordinatoriaus (toliau – RSK), ir bendro tinklo modelio atnaujinimų sąlygas ir dažnumą;

b. taisomųjų veikslių (toliau – TV) rengimo metodiką, kuri turi būti valdoma suderintai, atsižvelgiant į tarpvalstybinę jų svarbą, nustatytą pagal PPPV 35 straipsnį, atsižvelgiant į SE reglamento 20–23 straipsnių reikalavimus ir nustatant bent jau:

i. keitimosi informacija apie turimus TV tarp atitinkamų PSO ir RSK tvarką;

ii. apribojimų ir TV klasifikavimą pagal SE reglamento 22 straipsnį;

iii. efektyviausių ir ekonomiškai veiksmingiausių TV nustatymą, esant tinklo elementų saugumo ribų pažeidimams, nurodytiems SE reglamento 22 straipsnyje;

iv. TV paruošimą ir aktyvavimą pagal SE reglamento 23 straipsnio 2 dalį;

v. PK išlaidų, nurodytų SE reglamento 22 straipsnyje, pasidalijimą, prireikus papildant bendrą metodiką, parengtą pagal PPPV reglamento 74 straipsnį.

(6) Apibendrinant šiuo bendrųjų nuostatų dokumentu prisidedama prie SE reglamento bendrųjų tikslų, kurie būtų naudingi visiems PSO, reguliavimo institucijoms ir rinkos dalyviams.

(7) Baltijos RTEŠK bendrosios nuostatos ateityje gali būti keičiamos ir tikslinamos, atsižvelgiant į būsimus 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir tarybos reglamento (EC) 2019/943 reikalavimus, taikomus vidaus elektros energijos rinkai.

1.1 Apibrėžtys ir santrumpos

Baltijos RTEŠK bendrųjų nuostatų tikslais šiame dokumente vartojami terminai turi atitikti apibrėžimus, pateiktus SE reglamento 3 straipsnyje, PPPV reglamento 2 straipsnyje, Reglamento 543/2013 2 straipsnyje, TESAKM 2 straipsnyje ir kitus juose nurodytus teisės aktus. Be to, taikomi šie apibrėžimai:

Galimas taisomasis veiksmas – tai taisomieji veiksmai, kuriais galima išspręsti elektros tinklo apribojimus. Tai apima reikalingą techninę ir išlaidų informaciją.

Baltijos PSO – Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriai.

Baltijos RSK – Baltijos regioninio saugumo koordinatorius, kuris teikia paslaugas trims Baltijos PSO šiose šalyse: Estijos Respublikoje, Latvijos Respublikoje ir Lietuvos Respublikoje. Baltijos RSK veiklos sritis taip pat apima tarpvalstybines sienas tarp EE-FI, EE-LV, LV-LT, LT-SE ir LT-PL.

Baltijos RSK sutartis – tai Baltijos regioninio saugumo koordinatorių sutartis, kurią 2016 m. spalio 31 d. pasirašė „Elering“, AST ir „Litgrid“.

Baltijos PSR PSO – Estijos Respublikos, Suomijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Švedijos elektros energijos PSO.

Baltijos PSK – tai pralaidumo skaičiavimo metodika Baltijos pralaidumo skaičiavimo regione pagal Komisijos reglamento (ES) 2015/1222 20 straipsnio 2 dalį.

APKPIP metodika – Bendroji visų Baltijos PSO apkrovų perskirstymo ir kompensacinės prekybos išlaidų pasidalijimo metodika pagal PPPV reglamento 74 straipsnį.

Baltijos BTM – bendras tinklo modelis, susidedantis iš atskirų Baltijos PSO tinklo modelių ir gretutinių trečiųjų šalių PSO, veikiančių toje pačioje sinchroninėje srityje, tinklo modelio duomenų.

Identifikuotas suvaržymas – tai pora elementų, susidedančių iš vieno (ar daugiau) įvertintų elementų ir nenumatytų atvejų, dėl kurių pažeidžiama eksploatavimo saugumo riba arba šios eksploatavimo saugumo ribos funkcija.

Įvertintas elementas – tai tinklo elementas, kurio elektrinė būseną vertinama regioniniame ar tarpregioniniame procese ir kurio vertė turėtų atitikti regioninių taisyklių funkciją, nustatančią eksploatavimo saugumo ribas. Įvertintų elementų sąrašą sudaro saugūs ir nuskenuoti elementai.

Apsaugotas elementas – tai įvertintas elementas, kurio eksploatavimo saugumo ribų pažeidimai turi būti nustatyti ir pašalinti koordinuotu būdu.

Nuskenuotas elementas – tai įvertintas elementas, kurio eksploatavimo saugumo ribų pažeidimai turi būti stebimi.

Koordinuota tinklo eksploatavimo saugumo analizė (KTESA) – kiekvieno PSO atliktas tinklo eksploatavimo saugumo analizė, naudojant bendrą tinklo modelį, pagal SE reglamento 72 straipsnio 2–4 dalis.

Koordinuotas regioninis tinklo eksploatavimo saugumo vertinimas (KRTEŠV) – tai RSK atlikta tinklo eksploatavimo saugumo analizė, naudojant bendrą tinklo modelį, pagal SE reglamento 78 straipsnį.

Kiekybinis metodas – matematinis skaičiavimo metodas tarpvalstybiniam taisomųjų veiksmų poveikiui nustatyti, apibrėžtas pagal TESAKM 15 straipsnio 4 ir 5 dalis.

Kokybinis metodas – empiriškai pagrįstas metodas, leidžiantis nustatyti tarpvalstybinį taisomųjų veiksmų poveikį.

Santrumpos

BTM – bendras tinklo modelis;

IGM – individualus tinklo modelis;

RESK – regioninis tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimas;

TV – taisomieji veiksmai;

TTV – tarpvalstybiniai taisomieji veiksmai;

RSK – regioninis saugumo koordinatorius;

NRI – nacionalinė reguliavimo institucija;

AL – atskaitos laikas;

KP – kita para;

EP – einamoji para;
 KTE – kritinis tinklo elementas;
 HVDC – aukštos įtampos nuolatinė srovė;
 TTE – tarpvalstybinis tinklo elementas;
 OPDE – operatyvinio planavimo duomenų aplinka.

2. Bendrosios regioninio tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimo nuostatos

1. Visi Baltijos PSR PSO ir Baltijos RSK turi koordinuotai valdyti eksploatavimo saugumo ribų pažeidimus ir TV, kurie laikomi aktualiais vidaus ir tarpvalstybiniu mastu Baltijos PSR, su paveiktais PSO, atliekant kitos paros ir einamosios paros KRTEŠV procesus.

2. Visi Baltijos PSR ir Baltijos RSK PSO vykdo Baltijos PSR regioninį eksploatavimo saugumo koordinavimą kitos paros ir einamosios paros laikotarpiams laikydamiesi šio dokumento nuostatų.

3. Kiekvienas PSO turi atlikti *koordinuotą tinklo eksploatavimo saugumo analizę* (toliau – KTESA) KP ir EP laikotarpiams. KTESA reikalauja, kad PSO atliktų BTM nenumatytų atvejų analizę kitų metų laikotarpiui, taip pat KP ir EP laikotarpiams, ir užtikrintų, jog bet koks nenumatytas atvejis nesukurs situacijos, kai jo kontrolės srityje būtų viršytos eksploatavimo saugumo ribos.

4. *Koordinuotą regioninį tinklo eksploatavimo saugumo vertinimą* (toliau – KRTEŠV) atlieka Baltijos RSK, derindamas su PSO, vykdydamas KP ir EP laikotarpių procesus. KRTEŠV reikalauja, kad Baltijos RSK atliktų regioninį veiklos saugumo vertinimą bent jau visiems pralaidumo apskaičiavimo regiono PSO. Aptikęs perkrovą, jis atitinkamam PSO turi rekomenduoti efektyviausius ir ekonomiškai veiksmingiausius TV. Baltijos RSK taip pat koordinuoja TV rengimą su PSO ir tarp jų, kad PSO galėtų suderintai realiuoju laiku atlikti TV ir atitinkamus tarpvalstybinius taisomuosius veiksmus (TTV) su kitais RSK.

5. Prieš pradėdamas RTESK procesą ITM rengimo tikslais, kiekvienas PSO turi teisę atlikti preliminarų vietinį tinklo vertinimą, kad būtų galima nustatyti bet kokius vidaus tinklo elementų eksploatavimo saugumo ribų pažeidimus. Kiekvienas PSO gali pasirinkti, pašalinti ar nepašalinti vidaus tinklo elementų eksploatavimo saugumo ribų pažeidimus, taikant atitinkamus tarpvalstybiniu mastu nesvarbius taisomuosius veiksmus.

6. Rengdamas ITM, kiekvienas PSO turi įtraukti visus tarpvalstybiniu mastu nesvarbius susijusius taisomuosius veiksmus, numatytus preliminariniame vietiniame tinklo vertinime.

7. Kiekvienas Baltijos PSO turi informuoti visus Baltijos PSR PSO ir Baltijos RSK apie TV įtraukimą į savo ITM.

8. Baltijos RSK atliks KRTEŠV, naudodamasis BTM, nenumatytų atvejų sąrašu ir eksploatavimo saugumo ribomis, pateiktais visų PSO. Jis turi pateikti KRTEŠV rezultatus bent jau visiems Baltijos PSR PSO. Aptikęs tinklo pažeidimą, jis turi rekomenduoti atitinkamiems PSO efektyviausius ir ekonomiškai veiksmingiausius TV; taip pat jis gali rekomenduoti kitus, nei PSO pateiktus, TV.

9. Visi PSO turi užtikrinti, kad TTV sąnaudų pasidalijimo principai, atitiktų reikalavimus, nustatytus pagal Baltijos APKPIP metodiką. Be to, papildomų išlaidų pasidalijimo principai yra nustatyti šių bendrųjų nuostatų 5.7 straipsnyje.

3. Įvesties duomenų apibrėžimas koordinuotos eksploatavimo saugumo analizės procesams

3.1 Nenumatytų atvejų sąrašas

1. Kiekvienas Baltijos PSR PSO turi sudaryti nenumatytų atvejų, kurie turi būti analizuojami KP ir EP saugumo analizės procesuose, sąrašą pagal SE reglamento 33 straipsnį.

2. Kiekvienas Baltijos PSR PSO turi pateikti Baltijos RSK nenumatytų atvejų sąrašą, kuris bus naudojamas KP ir EP saugumo analizės procesams.

3. Jei reikia, kiekvienas Baltijos PSR PSO turi atnaujinti nenumatytų atvejų sąrašą ir pateikti atnaujintą nenumatytų atvejų sąrašą Baltijos RSK.

4. Baltijos RSK turi sukurti bendrą nenumatytų atvejų sąrašą, kuris bus naudojamas KRTEŠV procesų metu, remiantis naujausiu individualiu kiekvieno Baltijos PSR perdavimo sistemos operatoriaus pateiktu nenumatytų atvejų sąrašu, skirtu KP ir EP saugumo analizės procesams.

5. Baltijos RSK turi patikrinti pateikto nenumatytų atvejų sąrašo nuoseklumą pagal 4.1 straipsnį.

6. Jei duomenys būtų nenuoseklūs ir būtų pakankamai laiko iki tolesnių KRTEŠV proceso etapų, Baltijos RSK turi informuoti atitinkamą PSO. PSO turi atsiųsti ištaisytą nenumatytų atvejų sąrašą. Jei duomenys būtų nenuoseklūs ir nebūtų pakankamai laiko iki tolesnių KRTEŠV proceso etapų, Baltijos RSK turi naudoti naujausią turimą nenumatytų atvejų sąrašą.

7. Baltijos RSK turi naudoti naujausią turimą bendrą nenumatytų atvejų sąrašą KP ir EP Baltijos PSR KRTEŠV procesuose.

3.2 Įvertinti elementai, TTE ir eksploatavimo saugumo ribos

1. Kiekvienas Baltijos PSR PSO turi sudaryti įvertintų elementų, svarbių Baltijos PSR KRTEŠV, sąrašą, atsižvelgdamas į jo stebimumo sritį ir eksploatavimo saugumo ribas pagal SE reglamento 25 straipsnį. PSO neturi įtraukti jokios patikimumo ribos į eksploatavimo saugumo ribas. Įvertintų elementų sąrašą turi sudaryti saugūs ir nuskenuoti elementai.

2. Apsaugoti elementai – tai visi kritiniai tinklo elementai (toliau – KTE) ir visi tinklo elementai, kurių įtampa yra lygi ar didesnė nei 330 kV, ir visos HVDC sistemos.

3. Kiekvienas Baltijos PSR PSO, įtrauktas į daugiau nei vieną PSR, turi teisę pašalinti iš apsaugotų elementų sąrašo bet kurį elementą, kuriam taikoma KRTEŠV kitame PSR.

4. Atitinkami tarpvalstybiniai Baltijos PSR tinklo elementai (toliau – TTE) – tai apsaugoti elementai, apibrėžti šio straipsnio 2 dalyje.

5. Kiekvienas Baltijos PSR PSO turi teisę išbraukti bet kurį elementą iš savo valdymo zonos saugių elementų sąrašo, išskyrus KTE, jei su tuo sutinka visi Baltijos PSR PSO.

6. Kiekvienas Baltijos PSR PSO gali apibrėžti nuskenuotus elementus, kurie bus KRTEŠV proceso dalimi.

7. Nuskenuoti elementai gali būti bet kokie elementai, kurių įtampa yra žemesnė nei 330 kV, kurie yra sumodeliuoti ITM, ir elementai, neįtraukti į apsaugotų elementų sąrašą.

8. Kiekvienas Baltijos PSR PSO turi pateikti Baltijos RSK įvertintų elementų sąrašą, kuris bus naudojamas KP ir EP saugumo analizės procesams.

9. Jei reikia, kiekvienas Baltijos PSR PSO turi atnaujinti savo įvertintų elementų sąrašą ir pateikti atnaujintą įvertintų elementų sąrašą Baltijos RSK.

10. Baltijos RSK turi sudaryti bendrą įvertintų elementų sąrašą, kuris bus naudojamas KRTEŠV procesuose, remiantis naujausiu individualiu kiekvienos Baltijos PSR PSO pateiktu sąrašu ir pasidalinti bendru sąrašu su Baltijos PSR PSO.

11. Baltijos RSK turi patikrinti pateikto vertinamų elementų sąrašo nuoseklumą pagal 4.1 straipsnį.

12. Jei duomenys būtų nenuoseklūs ir būtų pakankamai laiko iki tolesnių KRTEŠV proceso etapų, Baltijos RSK turi informuoti atitinkamą PSO. PSO turi atsiųsti pataisytą įvertintų elementų sąrašą. Jei duomenys būtų nenuoseklūs ir nebūtų pakankamai laiko iki tolesnių KRTEŠV proceso etapų, Baltijos RSK turi naudotis naujausiu turimu įvertintų elementų sąrašu.

13. Baltijos RSK turi naudoti naujausią turimą įvertintų elementų sąrašą Baltijos PSR KP ir EP KRTEŠV procesuose.

3.3 Taisomieji veiksmai

1. Kiekvienas Baltijos PSR PSO suprojektuoja TV pagal TESAKM 14 straipsnį.

2. Rengdamas TV, kiekvienas Baltijos PSR PSO atsižvelgia į TV, apibrėžtus pagal SE reglamento 22 straipsnį.

3. Visi Baltijos PSR PSO, kartu su Baltijos RSK, turi nustatyti, ar pagal šio straipsnio 1 dalį parengti TV yra reikšmingi tarpvalstybinio mastu, vadovaudamiesi 5.1 straipsnyje aprašytomis taisyklėmis.

4. Pateiktuose TV duomenyse turi būti nurodyta bent jau ši informacija:

a. TV prieinamumo laikotarpis;

- b. numatomos išlaidos;
- c. aktyvavimo laikas;
- d. visa papildoma informacija, susijusi su TV taikymu.

5. Rengdamas TV, kiekvienas Baltijos PSR PSO turi atsižvelgti į apribojimus, galinčius riboti TV taikymą. Turi būti atsižvelgta bent į šiuos apribojimus:

- a. Techninius apribojimus, tokius kaip kitimo spartos apribojimas, min/maks. galia, min./maks. perskirstymas ar galios keitimas per HVDC sistemas.
 - b. Eksploatacijos apribojimus ir naudojimo taisykles, tokias kaip perjungimo apribojimai, prieinamas atšakų diapazonas, topologijos priemonių tarpusavio priklausomybė.
 - c. Procedūrinius apribojimus, atsirandančius dėl terminų, kuriuos lemia vietos ar regioniniai procesai.
6. Baltijos PSR PSO teiks informaciją apie galimus apribojimus, nustatytus pagal 3.3 straipsnio 5 dalies a–c punktus, kartu su turimų TV sąrašais.

3.4 Individualaus ir bendro tinklo modelio nuostatos

1. Visi Baltijos PSR PSO turi sukurti individualų tinklo modelį (toliau – ITM), kuris turėtų būti naudojamas saugumo analizės procesuose. ITM turi būti paskelbtas operatyvinio planavimo duomenų tvarkymo aplinkoje (toliau – OPDE) pagal SE reglamento 70 straipsnio 2 dalį.

2. OPDE naudojamas keičiantis ITM ir BTM duomenimis tarp PSO ir Baltijos RSK.

3. Visi Baltijos PSR PSO turi teisę atlikti išankstinį vietos vertinimą ir nuspręsti, ar pašalinti eksploatavimo saugumo ribų pažeidimus savo ITM.

4. Visi Baltijos PSR PSO gali įtraukti į savo ITM bet kokius tarpvalstybiniu mastu nesvarbius prevencinius TV, gautus preliminaraus vietinio patikimumo vertinimo metu.

5. Visi Baltijos PSR PSO turi įtraukti į savo ITM prevencinius TV, dėl kurių buvo susitarta ir kurie buvo suderinti per ankstesnius KRTEŠV procesus.

6. Baltijos PSR PSO turi informuoti Baltijos RSK apie bet kokius TV, įtrauktus į jų ITM.

7. Baltijos RSK turi teisę atsisiųsti tuos ITM, kurie yra būtini kuriant Baltijos BTM.

8. Baltijos RSK turi sujungti Baltijos PSR ITM, jei reikia, įskaitant atitinkamas tos pačios sinchroninės zonos tinklo modelių dalis, į Baltijos BTM.

9. ITM ir BTM (Baltijos BTM) turi būti rengiami pagal bendrą tinklo modelio metodiką, sukurtą pagal SE reglamento 70 straipsnio 1 dalį.

4. Regioninio saugumo koordinatoriui taikomos nuostatos

4.1 Duomenų nuoseklumo vertinimas

1. Baltijos RSK turi stebėti kiekvienos Baltijos PSR PSO pateiktų įvesties duomenų nuoseklumą ir teisingumą, apibrėžtus šių bendrųjų nuostatų 3 straipsnyje, atsižvelgdamas bent į:

- a. Failų formato teisingumą.
- b. ITM ir BTM duomenų nuoseklumą.
- c. Duomenų nuoseklumą, įvertinant ankstesnius KRTEŠV procesus ir laikotarpius.

2. Baltijos RSK turi tikrinti kiekvieno Baltijos PSO į ITM įtrauktų TV ir informacijos, kuria dalijamasi pagal 2.7 ir 3.4.5 straipsnius, suderinamumą. Esant nesuderinamumui, Baltijos RSK turi informuoti apie tai atitinkamą PSO ir gauti PSO paaiškinimą su pataisytais duomenimis.

3. Jei Baltijos RSK rastų problemų ar neteisingą informaciją pateiktuose įvesties duomenyse, Baltijos šalių RSK turi informuoti atitinkamus PSO ir prašyti ištaisyti duomenis ir juos atnaujinti.

4.2 Baltijos PSR KRTEŠV

1. KRTEŠV turi būti atliekamas KP laikotarpiui pagal 6 straipsnį ir EP laikotarpiui pagal 7 straipsnį.

2. Baltijos RSK turi atlikti KRTEŠV remdamasis Baltijos BTM, sukurtu pagal 3.4 straipsnį.

3. Visi Baltijos PSR PSO turi keistis su atitinkamais PSO ir Baltijos RSK informacija apie galimus TV, taikomus KP ir EP KRTEŠV procesams, kurie gali būti naudojami Baltijos PSR.

4. Baltijos RSK turi surinkti visus duomenis, reikalingus atlikti KRTEŠV, įskaitant:
 - a. bendrą nenumatytų atvejų sąrašą pagal 3.1 straipsnį;
 - b. bendrą įvertintų elementų sąrašą pagal 3.2 straipsnį;
 - c. galimų TV sąrašą pagal 3.3 ir 5.3 straipsnius, nustatant jų tarpregioninį poveikį pagal 5.2 straipsnį.
5. Baltijos RSK turi įvertinti kiekvieno pradinių duomenų failo, kurį pateikia kiekvienas Baltijos PSR PSO, išsamumą ir nuoseklumą pagal 4.1 straipsnį. Jei pateiktuose failuose būtų nesuderinamumų, Baltijos RSK turi pranešti apie tai atitinkamam PSO ir prašyti duomenis ištaisyti ir atnaujinti.
6. Atlikdamas KRTPV, Baltijos RSK turi:
 - a. atlikti tinklo patikimumo vertinimą (kuris apima energijos srauto ir nenumatytų tinklo pažeidimų analizę) ir nustatyti KP ir EP planavimo procesų tinklo saugumo pažeidimus N situacijoje (normalioje situacijoje) ir (N-1) situacijose;
 - b. teikti tinklo patikimumo vertinimo rezultatus visiems Baltijos PSR PSO;
 - c. rekomenduoti atitinkamiems PSO TV, kurie pašalintų KRTPV metu nustatytų apsaugotų elementų saugumo pažeidimus pagal 5.4 straipsnį;
 - d. koordinuoti siūlomų TV priimtinumą PSO ir dalytis informacija apie suderintus TV su visų Baltijos PSR PSO.
7. Baltijos RSK turi atlikti KRTPV pagal TESAKM 30 straipsnį, atsižvelgdamas į šias sąlygas:
 - a. Baltijos RSK turi keistis KRTPV proceso rezultatais su atitinkamais gretutinių RSK PSO, siekdamas užtikrinti tarpregioninį koordinavimą.
 - b. Pagal TESAKM 27 straipsnį ir jo pakeitimą Baltijos RSK turi suderinti su gretutinių RSK PSO tinklo saugumo pažeidimus sutampančiuose TTE.
8. Baltijos RSK turi informuoti visus paveiktus PSO apie tokio tarpregioninio koordinavimo rezultatus.

4.3 TV stebėseną

1. Baltijos RSK KRTEŠV procesų metu turi tikrinti, ar tinkamai įtraukti suderinti TV į PSO ITM, atsižvelgiant į atitinkamus procesų laikotarpius.
2. Jei Baltijos RSK nustatytų, kad PSO neįtraukė į ITM anksčiau suderinto TV, Baltijos RSK turi susisiekti su atitinkamu PSO. Informuotas PSO turi išspręsti problemas ir pateikti atnaujintą ITM tolesniems KRTEŠV proceso etapams.

5. TV rengimo, koordinavimo ir aktyvavimo nuostatos

5.1 TTV nustatymas

1. Visi Baltijos PSR PSO turi kokybiškai nustatyti tarpvalstybinę kiekvieno TV svarbą pagal TESAKM 14 ir 15 straipsnius. Jei nesutariama dėl rezultatų, PSO ir Baltijos RSK turi taikyti kiekybinį metodą pagal TESAKM 15 straipsnio 4 dalį ir 15 straipsnio 5 dalį.
2. Taikant kiekybinį metodą, atliekamas bent jau TTE elementų, susietų su modeliuojamais tinklo pažeidimas, vertinimas pagal TESAKM 15 straipsnio 4 dalį.
3. Taikant kiekybinį metodą, visi TV, kurių bent vieno elemento, apibrėžto pagal 2 dalį, įtakos koeficientas yra didesnis nei 5%, laikomi svarbiais tarpvalstybiniu mastu.
4. Baltijos PSR PSO gali pavesti atlikti TV įtakos veiksnių skaičiavimą, taikant kiekybinį metodą, Baltijos RSK.
5. Visi TV, kurie nėra pripažinti svarbiais tarpvalstybiniu mastu, laikomi nesvarbiais tarpvalstybiniu mastu.

5.2 Keitimasis informacija apie galimus TV PSR viduje

1. Visi Baltijos PSR PSO turi pateikti galimų TV sąrašą atitinkamiems PSO ir Baltijos RSK, kad jie galėtų atlikti KP ir EP KRTEŠV procesus Baltijos PSR. Galimų TV sąrašas atnaujinamas priklausomai nuo PSO poreikių. PSO turi informuoti kitus PSO ir Baltijos RSK apie visus šio sąrašo atnaujinimus.

2. Pateikdamas Baltijos RSK TV sąrašą, kiekvienas PSO taip pat turi apsvarstyti ir pateikti TV, kurie jau buvo suderinti tam pačiam RLV (toliau – rinkos laiko vienetą), per ankstesnius koordinuotus regioninio eksploatavimo saugumo vertinimus, išskyrus šiuos atvejus:

- a. dėl nenumatyto įvykio nebuvo galima atlikti TV, ar
- b. nėra techninių galimybių atlikti TV, ar
- c. atsirado galimybė atlikti naują efektyvesnę ir veiksmingesnę TV.

3. Jei TV, nustatytas ankstesnio KRTEŠV proceso metu, negalimas, PSO turi nurodyti Baltijos RSK priežastį, kodėl TV negalimas KRTEŠV procese.

5.3 Keitimasis informacija apie galimus tarpregioninius TV

1. Baltijos RSK KRTEŠV proceso metu turi suderinti su gretutinių PSR RSK TV, turinčių įtakos PSR (toliau – tarpregioniniai persidengiantys TTV) panaudojimą.

2. Baltijos RSK turi keistis visais atitinkamais KRTEŠV proceso rezultatais Baltijos PSR viduje ir su gretutinių PSR RSK, siekdami koordinuoti tarpregioninius persidengiančius TTV tarp Baltijos PSR ir gretutinių PSR.

3. PSO, koordinuodami savo veiklą su RSK, turi pašalinti perkrovą persidengiančiuose TTE ir koordinuoti tarpregioninius persidengiančius TTV, darančius įtaką šiems persidengiantiems TTE, pagal metodikos pakeitimo pasiūlymą, kuris turi būti parengtas pagal TESAKM 27 straipsnio 3 dalį.

4. Baltijos RSK turi pranešti visiems PSO apie koordinavimo su gretutinių PSR RSK dėl atitinkamų tarpregioninių persidengiančių TTV rezultatus.

5.4 Efektyviausių ir ekonomiškai veiksmingiausių TV nustatymas

1. Vykdydamas KP ir EP KRTEŠV procesus, Baltijos RSK turi pateikti rekomendaciją dėl efektyviausių ir ekonomiškai veiksmingiausių TV įgyvendinimo atitinkamiems PSO.

2. Jei reikia, prieš įgyvendindamas KP ir EP KRTEŠV procesus, Baltijos RSK, suderindamas su atitinkamais PSO ir gretutinių PSR RSK, turi įvertinti TV efektyvumą ir ekonominę veiksmingumą.

3. Kai Baltijos RSK rekomenduoja TV, jis pirmiausia turi rekomenduoti mažai sąnaudų reikalaujančius TV. Jei nėra mažai sąnaudų reikalaujančių TV, pašalinančių eksploatavimo saugumo ribų pažeidimus, ar jų efektyvumas yra nepakankamas, Baltijos RSK taip pat rekomenduoja brangius TV.

5.5 TV koordinavimas

1. PSO ir Baltijos RSK turi sumažinti perkrovas apsaugotuose elementuose ir koordinuoti TTV, darančius poveikį šiems apsaugotiems elementams, pagal pasiūlymą dėl TESAKM metodikos pakeitimo, kuris bus parengtas pagal TESAKM 27 straipsnio 3 dalį.

2. Nustatęs eksploatavimo saugumo ribų pažeidimą, Baltijos RSK turi rekomenduoti atitinkamam PSO tinkamą TV iš galimų PSO teikiamų TV. Baltijos RSK taip pat gali rekomenduoti kitus TV, nei tuos, kuriuos pateikė PSO. Tokias rekomendacijas dėl TV turi pagrįsti Baltijos RSK ir patvirtinti atitinkami PSO.

3. Rekomenduodamas TV pagal šio straipsnio 2 dalį, Baltijos RSK turi atsižvelgti į galimus apribojimus, nustatytus pagal 3.3.6 straipsnį, galinčius riboti jo naudojimą.

4. TV, nustatyti eksploatavimo saugumo ribų pažeidimams šalinti pagal šio straipsnio 3 dalį:

- a. neturi sukelti papildomų nuskenutų elementų veikimo saugumo ribų pažeidimų;
- b. neturėtų pabloginti esamų nuskenutų elementų veikimo saugumo ribų pažeidimų.

5. Kiekvienas PSO turi įvertinti, ar rekomenduojami TV atitinka šias sąlygas:

a. TV galima taikyti nuosekliai konkrečiam rinkos laiko vienetui, nuo sprendimo dėl jo priėmimo koordinavimo procese iki visų tolimesnių saugumo analizių laikotarpių, įskaitant realųjį laiką;

b. TV turėtų pašalinti apsaugotų elementų pažeidimus;

c. TV nesukelia paveikto PSO tinklo pavojaus ar avarinės būsenos, remiantis koordinavimo procese naudojamu BTM;

d. atlikus atitinkamo tinklo pažeidimo modeliavimą, pagrįstą koordinavimo procese naudojamu BTM, TV nesukelia įvertintų elementų eksploatavimo saugumo ribų pažeidimų;

e. šis TV laikomas efektyviausiu ir ekonomiškai veiksmingiausiu TV, skirtu mažinti perkrovas.

6. Jei atitinkamas PSO priima siūlomą TV, laikoma, kad šis TV yra suderintas ir įtrauktas į ITM, PSO atnaujintą pagal TESAKM 21 straipsnį.

7. Jei PSO atmets rekomenduojamą TV, PSO pateikia šio sprendimo paaiškinimą Baltijos RSK ir kitiems paveiktiems PSO. Atitinkamas PSO turi nurodyti Baltijos RSK ir kitiems PSO alternatyvius TV, kad pašalintų eksploatavimo saugumo ribų pažeidimus arba paliktų pažeidimą, jei yra galimybė jį išspręsti kito KRTEŠV proceso metu.

5.6 TV aktyvavimas

1. Kiekvienas PSO tinkamu laiku turi aktyvuoti TV, dėl kurių buvo susitarta KP ir EP KRTEŠV procesuose.

2. Jei pasibaigus kiekvienam koordinavimo procesui saugumo pažeidimai lieka neišspręsti, atitinkami PSO turi susitarti dėl būtinų TV realiuoju laiku, kad koordinuotų šių likusių eksploatavimo saugumo ribų pažeidimų valdymą.

3. Jei per atitinkamą laiką paaiškėja, kad per KP ir EP KRTEŠV procesus suderinti ir aktyvuoti TV yra nepakankami visoms perkrovoms išspręsti realiuoju laiku, paveiktas PSO turi aktyvuoti visus kitus galimus TV, kad užtikrintų eksploatacijos saugumą, valdant sistemą realiu laiku. Dalyvaujantys PSO turi informuoti Baltijos RSK apie aktyvuotus papildomus TV.

4. Turi būti įvykdytos šios siūlomų TV aktyvavimo sąlygos:

a. TV galima taikyti nuosekliai konkrečiam rinkos laiko vienetui, nuo sprendimo dėl jo priėmimo koordinavimo procese iki visų tolimesnių saugumo analizių laikotarpių, įskaitant realųjį laiką,

b. šis TV laikomas efektyviausiu ir ekonomiškai veiksmingiausiu TV, skirtu pašalinti eksploatavimo saugumo ribų pažeidimus,

c. jei šis TV yra prevencinis, jis turi nesukelti paveikto PSO tinklo pavojaus ar avarinės būsenos, remiantis koordinavimo procese naudojamu BTM,

d. jei šis TV yra taisomasis, jis turi nesukelti paveikto PSO tinklo elementams saugumo ribų pažeidimų, atlikus atitinkamą nenumatyto atvejo modeliavimą BTM, naudojamą sprendimui priimti.

5. Jei suderintas TV tampa nereikalingas, atitinkamas PSO gali atsisakyti TV aktyvavimo arba deaktyvuoti jau aktyvuotą TV. Atitinkamas PSO turi užtikrinti, kad atsisakius aktyvuoti, atitinkamo TV deaktyvavimas nebūtų laikomas tarpvalstybiniu poveikiu ir nedarytų įtakos kitiems PSO. Atitinkamas PSO turi pateikti šio sprendimo paaiškinimą Baltijos RSK ir kitiems PSO.

5.7 TV sąnaudų pasidalijimas

1. TTV sąnaudų pasidalijimo principai, dėl kurių susitarta KP ir EP KRTEŠV procesuose ir realiuoju laiku atliekamose operacijose, taikomi šioms situacijoms:

a. TTV sąnaudų pasidalijimo principai, susiję su TTE KRTEŠV procesais, kuriems priskirtos išlaidos turi būti pasidalijamos tarp dalyvujančių PSO vadovaujantis „Bendroja visų Baltijos PSR PSO apkrovų perskirstymo ar kompensacinės prekybos išlaidų pasidalijimo metodika“ pagal 2015 m. liepos 24 d Komisijos reglamento (ES) 2015/1222, nustatančio pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gaires, 74 straipsnį.

b. Tais atvejais, kai TTV yra aktyvuoti siekiant pašalinti pažeidimus, susijusius su TTE, priklausančiais tik vieno PSO valdymo sričiai (t. y. ne tarpvalstybinėms jungtims), išlaidas, priskirtas TTV, turi išimtinai padengti TTE prijungęs PSO.

c. Tais atvejais, kai aktyvuojami ne TTV, TV išlaidas turi padengti PSO, esantis toje kontrolės srityje, kurioje buvo pašalinti tinklo elementų pažeidimai.

6. Kitos paros KRTPV

1. Visi Baltijos PSR PSO, bendradarbiaudami su Baltijos RSK, turi atlikti KP KRTPV, skirtą valdyti tinklo elementų veikimo saugumo ribų pažeidimus ir TTV Baltijos PSR ribose.

2. Baltijos KP KRTEŠV atliekamas pagal TESAKM 23 ir 33 straipsnius. Reikia atsižvelgti į vietinius aspektus, įskaitant duomenų teikimą, Baltijos regione taikomą rezultatų koordinavimą, kaip aprašyta šių bendrųjų nuostatų 1 priede (1 lentelė).

3. KRTEŠV KP laikotarpiui turi būti atliekamas remiantis geriausios prognozės metodu, kuris nustatomas pagal šiuos principus:

a. Kiekvienas PSO neturi įtraukti jokios patikimumo ribos į savo eksploataavimo saugumo ribas pagal 3.2.1 straipsnį.

b. ITM ir vėlesni BTM turi apimti apkrovos ir kintamos generacijos prognozes, rinkos rezultatus, planus ir planuojamą perdavimo sistemos topologiją pagal SE reglamento 70 straipsnio 3 dalį.

c. TV įtraukiamos į ITM ir paskesnes BTM pagal 3.4.5 straipsnį.

4. KT KRTEŠV proceso etapai turi būti atliekami per T0 - T5 atskaitos laikotarpius (toliau – AL) pagal TESAKM 1 priedo (1 lentelę) ir 33 straipsnio 1 dalį. Taikomos numatytosios vertės: T0 = 18.00 CET; T1 = 19.00 CET; T2 = 20.00 CET; T3 = 20.45 CET; T4 = 21.30 CET; T5 = 22.00 CET, kur CET (centrinis Europos laikas). Jei įmanoma, visi Baltijos PSR PSO turi teisę keisti laikotarpius tarp T0 - T5 įgyvendinimo etape pagal Baltijos PSR ypatumus, jei tai neprieštarauja tarpregioninio PSR koordinavimo procedūroms ir bendrai suderintiems procesams kituose PSR.

5. Kai KP KRTEŠV pabaigoje lieka pažeistos eksploataavimo saugumo ribos, atitinkami PSO ir Baltijos RSK turi susitarti dėl tikslų ir būtinų veiksmų, kurių reikia imti einamosios paros (EP) metu, siekiant pagerinti šių likusių pažeidimų valdymą. Tikslai turėtų apimti, bet neapsiriboti šiais:

a. Trečiųjų šalių įtaka.

b. Laiko apribojimai, norint laiku atlikti KRTEŠV.

6. Susijusios Baltijos PSR ir Baltijos RSK PSO turi organizuoti telekonferenciją, kad patvirtintų KP KRTEŠV proceso rezultatus.

7. Einamosios paros KRTEŠV

1. Visi Baltijos PSR PSO, bendradarbiaudami su Baltijos RSK, turi atlikti EP KRTEŠV ir koordinuoti TTV Baltijos PSR.

2. Baltijos EP KRTEŠV atliekamas pagal proceso aprašymą, pateiktą šių bendrųjų nuostatų 1 priede (2 lentelėje), atsižvelgiant į TESAKM 24 straipsnyje pateiktas nuostatas.

3. EP KRTEŠV procesas turi būti atliekamas bent tris kartus per dieną. Taikomas EP KRTEŠV nustatytiems laiko atskaitos taškams yra tokie: 00:00, 08:00 ir 16:00 CET, kuris turi apimti bent visus rinkos laiko vienetus, skaičiuojamus aštuonių valandų laiko intervalais, nuo atskaitos laiko. Dėl papildomų laiko atskaitos taškų ar pailgintų intervalų turi būti tariamasi tarp PSO, gavus prašymą ir esant techninėms galimybėms įgyvendinimo ar eksploataavimo etapuose.

4. EP KRTEŠV atliekamas vadovaujantis geriausio prognozavimo metodu, kai pagal 6.3 straipsnio a–c punktus nustatoma prognozuojama kiekvienos laiko žymės padėtis EP laiko intervale.

5. Jei KRTEŠV rezultatai smarkiai pasikeistų dėl regioninio poveikio, lyginant su ankstesniais, paveikti PSO turi koordinuoti veiksmus su Baltijos RSK, kad:

a. Būtų pasidalinta informacija apie reikšmingus rezultatų pokyčius, bent jau apie galios srautus.

b. Susitartų dėl anksčiau suderinto TV pakeitimo arba dėl naujo TTV, kurio gali prireikti artėjant prie eksploataavimo saugumo ribų arba jas viršijus.

6. Baltijos RSK turi užtikrinti EP KRTEŠV, kad:

a. TTE eksploataavimo saugumo ribų pažeidimai, susieti su nustatytais nenumatytais atvejais būtų pašalinti naudojant bent jau PSO pateiktus TV. Jei pažeidimas nepašalinamas, Baltijos RSK stengsis rasti ir rekomenduoti papildomą galimą TV laikydamasis 5.5.2 straipsnyje aprašytų taisyklių.

b. kiekvienas PSO, kuriam taikomas TTV, yra informuojamas apie eksploataavimo saugumo ribų pažeidimus, kuriuos turi pašalinti šis TV.

7. Kai nėra įvykdytos TV įgyvendinimo sąlygos pagal 5.5 straipsnį, kiekvienas paveiktas PSO turi sutikti arba atmesti siūlomo TV įgyvendinimą. Jei vienas ar keli Baltijos PSR PSO atmeta TV, atitinkamas PSO turi pateikti sprendimo paaiškinimą.

8. Visi Baltijos PSR PSO turi atsižvelgti į EP KRTEŠV rezultatus ir suderintus TV realiuoju eksploatacijos laiku. Jei kiekvieno EP KRTEŠV pabaigoje saugumo pažeidimai lieka neišspręsti, atitinkami

PSO turi aktyvuoti būtinus veiksmus realiuoju eksploatacijos laiku pagal 5.6.3 straipsnį ir koordinuoti šių likusių eksploatacijos saugumo ribų pažeidimų valdymą.

8. RTEŠK organizavimas

8.1. Regioninio saugumo koordinatoriaus valdymas ir veikla

1. Baltijos RSK yra Baltijos PSR PSO paslaugų teikėjas. Baltijos RSK turi vykdyti užduotis, kurias pagal šių bendrųjų nuostatų 9 straipsnį jam paveda Baltijos PSR PSO.

2. Baltijos RSK turi

a. teikti visiems Baltijos PSR PSO koordinavimo paslaugas, kad perdavimo sistema veiktų saugiai ir efektyviai;

b. sudaryti nuoseklius regioninius duomenis pagal šių bendrųjų nuostatų 3 straipsnį;

c. palengvinti regioninį patikimumo koordinavimą ir atlikti koordinuotą regioninio eksploataavimo saugumo vertinimą;

d. teikti rekomendacijas Baltijos PSR PSO, atsižvelgiant į jų teikiamas paslaugas; ir

e. padėti suderinti operatyvines procedūras ir standartus Baltijos PSR PSO, siekiant užtikrinti tiekimo patikimumą.

3. Baltijos RSK sutarties šalys yra atsakingos už Baltijos RSK biuro (-ų) veiklą, o kiekviena iš šių šalių turi imtis visų būtinų priemonių ir paskirstyti reikalingus ir suderintus išteklius, kad biuras (-i) galėtų veikti ir teikti suderintas koordinavimo paslaugas pagal 9.3 straipsnį.

4. Visą bendradarbiavimą tarp Baltijos PSR PSO valdo Baltijos PSR valdymo komitetas.

5. Už tiekimo saugumą ir toliau atsakomybę prisiims kiekvienas atskiras Baltijos PSR PSO pagal nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus. Atsakomybė už saugų sistemos eksploatavimą ir bet kokią sprendimą, priimtą remiantis Baltijos RSK teikiamomis paslaugomis, tenka Baltijos PSR PSO.

8.2 Regioninio saugumo koordinatoriaus kontrolės sritis

1. Baltijos RSK kontrolės sritis yra lygi sričiai, apibrėžtai pagal sprendimą dėl pralaidumo skaičiavimo regionų (PSR) pagal Komisijos reglamento (ES) 2015/1222 dėl Baltijos PSR 15 straipsnio 1 dalį, ir apima šias PSO atsakomybės sritis:

- a. Estijos PSO – „Elering AS“;
- b. Latvijos PSO – „Augstsprieguma tikls“;
- c. Lietuvos PSO – „LITGRID AB“.

2. Suderintiems regioniniams eksploatavimo saugumo procesams vykdyti numatomos šios Baltijos PSR tarpvalstybinės jungtys:

- a. Estija–Suomija, Estijos PSO ir Suomijos PSO;
- b. Estija–Latvija, Estijos PSO ir Latvijos PSO;
- c. Latvija–Lietuva, Latvijos PSO ir Lietuvos PSO;
- d. Lietuva–Švedija, Lietuvos PSO ir Švedijos PSO;
- e. Lietuva–Lenkija, Lietuvos PSO ir Lenkijos PSO.

3. Atsakomybė už saugų sistemos eksploatavimą ir bet kokią sprendimą, priimtą remiantis Baltijos RSK teikiamomis paslaugomis, tenka Baltijos PSR PSO.

8.3 RSK paskyrimas ir užduočių perdavimas RSK

1. Visi Baltijos PSR PSO turi paskirti Baltijos RSK *regioninį saugumo koordinatorių*, kuris atliktų užduotis, išvardintas Baltijos PSR pagal SE reglamento 77 straipsnio 3 dalį.

2. Baltijos RSK skaidriai ir nediskriminuodamas atliks visų Baltijos PSR PSO užduotis, išvardintas SE reglamento 77 straipsnio 3 dalyje.

3. Pagal SE reglamento 77 straipsnio 3 dalį visi Baltijos PSR PSO paveda šias užduotis Baltijos RSK, kurias jis turi atitinkamai vykdyti:

a. regioninis tinklo eksploatavimo saugumo koordinavimas pagal SE reglamento 78 straipsnį, siekiant padėti Baltijos PSR PSO vykdyti jų pareigas, susijusias su kitų metų, KP ir EP laikotarpiais, nustatytas SE reglamento 34 straipsnio 3 dalyje, 72 ir 74 straipsniuose;

b. bendro tinklo modelio sudarymas pagal SE reglamento 79 straipsnį ir šių bendrųjų nuostatų 3.4 straipsnį;

c. regioninis atjungimo koordinavimas pagal SE reglamento 80 straipsnį, siekiant padėti Baltijos PSR PSO vykdyti jų pareigas, nustatytas SE reglamento 98 ir 100 straipsniuose;

d. regioninis sistemos adekvatumo vertinimas pagal SE reglamento 81 straipsnį, siekiant padėti Baltijos PSR PSO vykdyti jų pareigas, nustatytas SE reglamento 107 straipsnyje.

9. Bendradarbiavimas ir koordinavimas

1. Baltijos RSK įgyvendins bendrą užduočių vykdymą glaudžiai konsultuodamasis ir bendradarbiaudamas su visais Baltijos PSR PSO.

2. Jei Baltijos RSK kiekvieną dieną neteiktų paslaugų, visi PSO turi galimybę koordinuoti procesą tarpusavyje.

3. Kol Baltijos regionas nėra toje pačioje sinchroninėje zonoje su kontinentine Europa, bendradarbiavimas su gretutiniais RSK, veikiančiais kituose regionuose (pavyzdžiui: Šiaurės šalių RSK ar TSCNET), turėtų būti vykdomas per atitinkamus Baltijos PSR PSO. Tačiau visi Baltijos PSR PSO turi teisę perduoti šią užduotį Baltijos RSK, jei Baltijos RSK gali pilnai įgyvendinti ir suteikti šią paslaugą.

4. KRTEŠV procesas reikalauja sąveikos tarp šių PSO:

- a. Estijos PSO – „Elering AS“;
- b. Latvijos PSO – AS „Augstsprieguma tikls“;
- c. Lietuvos PSO – AB „Litgrid“;
- d. Suomijos PSO – „Fingrid Oyj“;

- e. Švedijos PSO – „Affarsverket svenska kraftnat“;
- f. Lenkijos PSO – „Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.“.

5. Procesas reikalauja sąveikos su šiais gretutiniais RSK:

a. Šiaurės šalių RSK – RSK, atsakingas už KRTEŠV procesus Šiaurės šalių pralaidumo skaičiavimo regione.

b. TSCNET, CORESO – RSK, atsakingi už KRTEŠV procesus „CORE“ pralaidumo skaičiavimo regione.

6. Visi ginčai tarp RSK ir tarp Baltijos RSK ir visų Baltijos PSR PSO, kylantys dėl šios metodikos ar susijusios su ja, turi būti sprendžiami tarp Baltijos PSR PSO taikiu būdu. Jei per 60 kalendorinių dienų nuo pranešimo nepavyktų ginčo tarp šių šalių išspręsti taikiu būdu, ginčas bus galutinai išspręstas arbitražo procedūros būdu.

7. Baltijos RSK turi susitarti su gretutiniais RSK dėl sutartinės sistemos, apibrėžiančios RSK veikimo taisykles ir atsakomybę tarp RSK.

10. Įgyvendinimo laikotarpis

1. Visi Baltijos PSR ir Baltijos RSK PSO turi nedelsdami įgyvendinti bendrąsias Baltijos RTEŠK nuostatas, kai įvykdomos visos šios nuostatos:

a. patvirtinami ir įgyvendinami TESAKM pakeitimai pagal TESAKM 27 straipsnio 3 dalį, 21 straipsnio 6 dalį ir 30 straipsnį;

b. įgyvendinama bendrojo tinklo modelio metodika pagal SE reglamento 67 straipsnio 1 dalį ir 70 straipsnio 1 dalį;

c. sukuriamos, išbandomos ir įdiegiamos IT priemonės, sistemos ir procedūros, reikalingų palaikyti bendrąsias Baltijos RTEŠK nuostatas.

2. Baltijos RTEŠK bendrosios nuostatos įgyvendinamos atsižvelgiant į KAPKP ir APKPIP metodologijose išdėstytas nuostatas.

3. Pagal TESAKM 46 straipsnio 5 dalį visi Baltijos PSR ir Baltijos RSK PSO per šešis mėnesius nuo reikalavimų įgyvendinimo įgyvendina Baltijos RTEŠK bendrosiose nuostatose nustatytus reikalavimus dėl tarpregioninio eksploatavimo saugumo koordinavimo pagal šio straipsnio 1 dalį.

4. Kol nebus parengti ir įgyvendinti KRTEŠV procesai Baltijos PSR ir gretutiniuose PSR, kurie leis nuosekliai ir veiksmingai koordinuoti PSO ir tarpregioniniu lygmeniu, saugumo analizės koordinavimą vykdys Baltijos PSR PSO.

5. Po to, kai Baltijos PSO kontroliuos sinchronizavimo sritis su kontinentine Europa, šios bendros RTEŠK nuostatos prireikus bus peržiūrėtos ir pakeistos.

11. Kalba

Pagrindinė bendrųjų Baltijos RTEŠK nuostatų kalba yra anglų. Siekiant išvengti abejonių, PSO privalo išversti bendrąsias Baltijos RTEŠK nuostatas į savo nacionalinę (-es) kalbą (-as). Jeigu tarp PSO paskelbtos versijos anglų kalba ir bet kurios versijos kita kalba yra neatitikimų, atitinkamas PSO, remiantis nacionaliniais teisės aktais, atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms pateikia atnaujintą bendrųjų Baltijos RTEŠK nuostatų vertimą.

1 priedas: Kitos paros ir einamosios paros KRTEŠV procesai

1 lentelė. Kitos paros koordinuotas regioninio eksploataavimo saugumo vertinimo procesas

Žingsnis	Nuo (Subjektas)	Kam	Laikas nuo (CET)	Laikas iki (CET)	Subjekto veikla	Informacija apie rezultatą
1	Atitinkamas PSO	¹ RSK(SA)		T0	Atnaujinti: vertinamų elementų saugumo ribas; nenumatytų atvejų sąrašą; TV sąrašą.	Įvertintų elementų sąrašas, tinklo elementų saugumo ribų sąrašas, nenumatytų atvejų sąrašas, TV sąrašas.
	Baltijos PSO	² RSK(BTM)			Atlikti preliminarų vietinį patikimumo vertinimą, pateikti ITM.	ITM
2	RSK (BTM)	RSK(SA), Baltijos PSO	T0	T1	Patikrinti ITM nuoseklumą. Jei reikia, paprašykite pataisyti ITM. Sukurti Baltijos BTM.	Prašyti pateikti teisingus ITM. Baltijos BTM.
3	RSK (SA)	PSO	T1	T2	Atlikti koordinuotą regioninį veiklos saugumo vertinimą ir pasidalinti rezultatais tarp atitinkamų PSO.	Ataskaita apie nustatytas apribojimus ir pasiūlytus TV.
4	PSO	RSK(SA)	T2	T3	PSO įvertina vertinimo rezultatus. PSO turi: • informuoti RSK apie TV patvirtinimą.	Suderinti TV, atnaujinti ITM.

¹ RSK(SA) reiškia RSK saugumo analizės paslaugą

² RSK(BTM) reiškia RSK individualaus ir bendro tinklo modelio paslaugą

4	Baltijos PSO	RSK(BTM)	T2	T3	• pateikti atnaujintus ITM su suderintais TV.	Atnaujinti ITM su suderintais TV.
5	RSK(BTM)	RSK(SA), Baltijos PSO			Sukurti Baltijos BTM RSK pateikia atnaujintą BTM.	Atnaujinti Baltijos BTM.
6	RSK(SA)	PSO	T3	T4	RSK turi atlikti koordinuotą tarpregioninį eksploataavimo saugumo vertinimą.	Ataskaita apie nustatytas apribojimus ir pasiūlyti TV.
7	PSO, RSK(SA)	PSO-> RSK(SA) RSK(SA)-> PSO	T4	T5	Galutinių rezultatų derinimo ir konsolidavimo sesija pagal SE reglamento 33 straipsnį. Galutinius rezultatus turi suderinti ir patvirtinti PSO ir RSK.	Ataskaita apie galutinius rezultatus, suderintus TV ir galimus apribojimus.

2 lentelė. Einamosios paros (ID) koordinuojamo regioninio tinklo eksploataavimo saugumo vertinimo procesas

Žingsnis	Nuo (Subjektas)	Kam	Laikas nuo (CET)	Laikas iki (CET)	Subjekto veikla	Informacija apie rezultata
1	Atitinkamas PSO	RSK(SA)		RT-95 ID	Atnaujinimas: įvertintų elementų saugumo ribos; nenumatytų atvejų sąrašas; TV sąrašas.	Įvertintų elementų sąrašas, tinklo elementų saugumo apribojimų sąrašas, nenumatytų atvejų sąrašas, TV sąrašas.
2	Baltijos PSO	RSK(BTM)	RT-95 ID	RT-60 ID	Pateikti: ITM su atnaujintomis grynosiomis pozicijomis ir srautais.	ITM
3	RSK(BTM)	Baltijos PSO	RT-60 ID	RT-55 ID	Patikrinti ITM nuoseklumą. Jei reikia, paprašyti pataisyti IGM.	Prašymas pateikti teisingus ITM.
4	RSK(BTM)	RSK(SA)	RT-55 ID	RT-45 ID	BTM sukūrimas.	Pateikti BTM failai atitinkamiems laiko intervalams.
5	RSK (SA)	PSO	RT-45 ID	RT-20 ID	Atlikti patikimumo vertinimą. Pateikti vertinimo rezultatus atitinkamam PSO.	Ataskaita apie nustatytus apribojimus ir pasiūlyti RA.
6	PSO/ RSK(SA)	RSK(SA)/ PSO	RT-20 ID	RT-10 ID	Vertinimo rezultatus pranešti, paskirstyti ir derinti su Baltijos PSR ir RSK PSO.	Ataskaita apie galutinius rezultatus, suderintus TV ir galimus apribojimus.

Pastaba: Pavyzdžiui, RT-95 reiškia 95 minutes iki atskaitos laiko.

**Position paper by all Baltic Capacity Calculation Region
National Regulatory Authorities**

of

**the amended all TSOs' of Baltic Capacity Calculation
Region common provisions for regional operational
security coordination in accordance with Articles 76 and
77 of the Commission Regulation (EU) 2017/1485**

6 October 2020

I. Introduction and legal context

This document elaborates an agreement of all National Regulatory Authorities in the Baltic capacity calculation region (hereinafter referred to as NRAs), agreed on 6 October 2020, on

all TSOs in the Baltic synchronous area's (hereinafter referred to as TSOs) amended proposal¹ for the methodology for regional operational security coordination in Baltic capacity calculation region in accordance with Article 76 and Article 77 of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing guideline on electricity transmission system operation (hereinafter referred to as "Amended ROSC proposal" and "Regulation 2017/1485").

This agreed position paper of the NRAs shall provide evidence that a decision on the amended ROSC proposal does not need to be adopted by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators (hereinafter referred to as Agency) pursuant to Article 6(8) of the Regulation 2017/1485 at this stage. This document is intended to constitute the basis on which NRAs will each subsequently make national decisions pursuant to Regulation 2017/1485 Article 6(1) to approve the amended ROSC proposal submitted by the TSOs. The TSOs are AS Augstsprieguma tīkls, Elering AS, Fingrid Oyj, Litgrid AB, Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. and Svenska kraftnät.

The legal provisions relevant to the submission and approval of the amended ROSC proposal, and this NRAs agreed opinion, are Articles 4(1), 5(1), 6(3)(b), 6(6), 6(7), 11, 76, and 77 of Regulation 2017/1485, listed below.

Article 4(1)

This Regulation aims at:

- a) determining common operational security requirements and principles;
- b) determining common interconnected system operational planning principles;
- c) determining common load-frequency control processes and control structures;
- d) ensuring the conditions for maintaining operational security throughout the Union;
- e) ensuring the conditions for maintaining a frequency quality level of all synchronous areas throughout the Union;
- f) promoting the coordination of system operation and operational planning;
- g) ensuring and enhancing the transparency and reliability of information on transmission system operation;
- h) contributing to the efficient operation and development of the electricity transmission system and electricity sector in the Union.

Article 5(1)

TSOs shall develop the terms and conditions or methodologies required by this Regulation and submit them for approval to the competent regulatory authorities in accordance with Article 6(2) and (3) or for approval to the entity designated by the Member State in accordance with Article 6(4) within the respective deadlines set out in this Regulation.

Article 6(3)(b)

¹ All TSOs' of Baltic Capacity Calculation Region common provisions for regional operational security coordination in accordance with Articles 76 and 77 of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017, 19 August 2020

The proposals for the following terms and conditions or methodologies shall be subject to approval by all regulatory authorities of the concerned region, on which a Member State may provide an opinion to the concerned regulatory authority:
common provisions for each capacity calculation region for regional operational security coordination in accordance with Article 76.

Article 6(6)

The proposal for terms and conditions or methodologies shall include a proposed timescale for their implementation and a description of their expected impact on the objectives of this Regulation. Proposals on terms and conditions or methodologies subject to the approval by several or all regulatory authorities shall be submitted to the Agency at the same time that they are submitted to regulatory authorities. Upon request by the competent regulatory authorities, the Agency shall issue an opinion within 3 months on the proposals for terms and conditions or methodologies.

Article 6(7)

Where the approval of the terms and conditions or methodologies requires a decision by more than one regulatory authority, the competent regulatory authorities shall consult and closely cooperate and coordinate with each other in order to reach an agreement. Where the Agency issues an opinion, the competent regulatory authorities shall take that opinion into account. Regulatory authorities shall take decisions concerning the submitted terms and conditions or methodologies in accordance with paragraphs (2) and (3), within 6 months following the receipt of the terms and conditions or methodologies by the regulatory authority or, where applicable, by the last regulatory authority concerned.

Article 11

- 1 TSOs responsible for submitting proposals for terms and conditions or methodologies or their amendments in accordance with this Regulation shall consult stakeholders, including the relevant authorities of each Member State, on the draft proposals for terms and conditions or methodologies listed in Article 6(2) and (3). The consultation shall last for a period of not less than 1 month.
- 2 The proposals for terms and conditions or methodologies submitted by the TSOs at Union level shall be published and submitted to public consultation at Union level. Proposals submitted by the TSOs at regional level shall be submitted to public consultation at least at regional level. Parties submitting proposals at bilateral or at multilateral level shall carry out a public consultation at least in the Member States concerned.
- 3 The TSOs responsible for developing the proposal for terms and conditions or methodologies shall duly take into account the views of stakeholders resulting from the consultations prior to its submission for regulatory approval. In all cases, a sound justification for including or not including the views resulting from the consultation shall be provided together with the submission of the proposal and published in a timely manner before, or simultaneously with the publication of the proposal for terms and conditions or methodologies.

Article 76

1. By 3 months after the approval of the methodology for coordinating operational security analysis in Article 75(1), all TSOs of each capacity calculation region shall jointly develop a proposal for common provisions for regional operational security coordination, to be applied by the regional security coordinators and the TSOs of the capacity calculation region. The proposal shall respect the methodologies for coordinating operational security analysis developed in accordance with Article 75(1) and complement where necessary the methodologies developed in accordance with Articles 35 and 74 of the Commission Regulation (EU) 2015/1222 of establishing a guideline on capacity allocation and congestion management (hereinafter referred to as Regulation (EU) 2015/1222). The proposal shall determine:

- (a) conditions and frequency of intraday coordination of operational security analysis and updates to the common grid model by the regional security coordinator;
- (b) the methodology for the preparation of remedial actions managed in a coordinated way, considering their cross-border relevance as determined in accordance with Article 35 of Regulation (EU) 2015/1222, taking into account the requirements in Articles 20 to 23 and determining at least:
 - i. the procedure for exchanging the information of the available remedial actions, between relevant TSOs and the regional security coordinator;
 - ii. the classification of constraints and the remedial actions in accordance with Article 22;
 - iii. the identification of the most effective and economically efficient remedial actions in case of operational security violations referred to in Article 22;
 - iv. the preparation and activation of remedial actions in accordance with Article 23(2);
 - v. the sharing of the costs of remedial actions referred to in Article 22, complementing where necessary the common methodology developed in accordance with Article 74 of Regulation (EU) 2015/1222. As a general principle, costs of non-cross-border relevant congestions shall be borne by the TSO responsible for the given control area and costs of relieving cross-border-relevant congestions shall be covered by TSOs responsible for the control areas in proportion to the aggravating impact of energy exchange between given control areas on the congested grid element.

2. In determining whether congestion have cross-border relevance, the TSOs shall take into account the congestion that would appear in the absence of energy exchanges between control areas.

Article 77

1. The proposal of all TSOs of a capacity calculation region for common provisions for regional operational security coordination pursuant to Article 76(1) shall also include common provisions concerning the organisation of regional operational security coordination, including at least:

- a) the appointment of the regional security coordinator(s) that will perform the tasks in paragraph 3 for that capacity calculation region;
- b) rules concerning the governance and operation of regional security coordinator(s), ensuring equitable treatment of all member TSOs;

- c) where the TSOs propose to appoint more than one regional security coordinator in accordance with subparagraph (a):
 - i. a proposal for a coherent allocation of the tasks between the regional security coordinators who will be active in that capacity calculation region. The proposal shall take full account of the need to coordinate the different tasks allocated to the regional security coordinators;
 - ii. an assessment demonstrating that the proposed setup of regional security coordinators and allocation of tasks is efficient, effective and consistent with the regional coordinated capacity calculation established pursuant to Articles 20 and 21 of Regulation (EU) 2015/1222;
 - iii. an effective coordination and decision making process to resolve conflicting positions between regional security coordinators within the capacity calculation region.

2. When developing the proposal for common provisions concerning the organisation of regional operational security coordination in paragraph 1, the following requirements shall be met:

- a) each TSO shall be covered by at least one regional security coordinator;
- b) all TSOs shall ensure that the total number of regional security coordinators across the Union is not higher than six.

3. The TSOs of each capacity calculation region shall propose the delegation of the following tasks in accordance with paragraph 1:

- a) regional operational security coordination in accordance with Article 78 in order to support TSOs fulfil their obligations for the year-ahead, day-ahead and intraday time-frames in Article 34(3) and Articles 72 and 74;
- b) building of common grid model in accordance with Article 79;
- c) regional outage coordination in accordance with Article 80, in order to support TSOs fulfil their obligations in Articles 98 and 100;
- d) regional adequacy assessment in accordance with Article 81 in order to support TSOs fulfil their obligations under Article 107.

4. In executing its tasks, a regional security coordinator shall take account of data covering at least all capacity calculation regions for which it has been allocated tasks, including the observability areas of all TSOs in those capacity calculation regions.

5. All regional security coordinators shall coordinate the execution of their tasks in order to facilitate the fulfilment of the objectives of this Regulation. All regional security coordinators shall ensure the harmonization of processes and, where duplication is not justified by reasons of efficiency or by the need to ensure continuity of service, the creation of joint tools to ensure efficient cooperation and coordination between the regional security coordinators.

II. The ROSC proposal

The methodology for regional operational security coordination in Baltic capacity calculation region proposal was submitted to the NRAs on 20 December 2019. The NRAs sent an RfA on

16 June to the TSOs. The NRAs requested the TSOs to amend the proposal by improving the description of the regional operational security coordination process, wording, terminology, assessment of the expected impacts on the objectives of the methodology and the details of the implementation plan.

The NRAs also note that the public hearing organized by the Baltic CCR TSOs was four days shorter than the defined minimum time period of one month in line With Article 11(1) of Regulation 2017/1485. The NRAs note that despite the time period, the deadline has been clearly defined and communicated to the stakeholders. The NRAs agree that the missing four days do not pose a significant barrier for the stakeholders to respond to the consultation, and that the proposal can be processed regardless of this shortcoming related to the time period of the consultation.

The Amended methodology for regional operational security coordination in Baltic capacity calculation region proposal was submitted to the NRAs on 2 September 2020 together with a separate explanatory document. The NRAs note that the amended ROSC proposal was not submitted within 2 months after receiving the request for amendment from the NRAs, as defined in Article 7(1) of Regulation 2017/1485. The NRAs however consider that since this delay does not result in exceeding the maximum handling time of the approval process of 10 months counting from the submission of the first proposal and did not affect the NRAs possibilities to properly assesses the proposal, the delay doesn't have such a significant effect to this process that the NRAs couldn't take the decision. The NRAs were also informed by the TSOs in advance of the upcoming delay, and conclude that the amended ROSC proposal can be processed regardless of the delay in light of the reasoning above. Therefore, the NRAs consider the delay acceptable.

The NRAs have assessed the amended ROSC proposal and note that the TSOs have amended the proposal to describe the regional operational security coordination process in sufficient clarity. The NRAs note that the wording and terminology has improved, and the amended proposal includes an assessment of the expected impacts on the objectives. The implementation plan of the amended ROSC proposal has also been clarified in line with the request for amendment.

III. All National Regulatory Authorities position

The NRAs are of the opinion that the Amended methodology for regional operational security coordination in Baltic capacity calculation region proposal enables the achievement of the objectives of Article 4 of Regulation 2017/1485.

As required in Regulation 2017/1485, the NRAs have consulted, closely cooperated, and coordinated with each other in order to reach agreement. The NRAs have therefore reached an agreement that the Amended proposal for regional operational security coordination in the Baltic capacity calculation region meets the requirements of Regulation 2017/1485. The NRAs agree to make their national decisions by October 20, 2020 in order to remain within the maximum handling time of the approval process of 10 months counting from the submission of the first proposal, as defined in Regulation 2017/1485.

IV. Conclusions

All NRAs have assessed, consulted and closely cooperated to reach an agreement that the Amended proposal for regional operational security coordination in Baltic capacity calculation region proposal meets the requirements of Regulation 2017/1485 and as such can be approved by the NRAs.

The NRAs shall, on the basis of this agreed position paper, make their national decisions by October 20 of 2020. The Amended methodology for regional operational security coordination in Baltic capacity calculation region proposal will be adopted upon the decision of the last the NRA in the Baltic capacity calculation region. Following the national decisions by all NRAs, TSOs are required to publish the Amended methodology for regional operational security coordination in Baltic capacity calculation region proposal as approved, according to Article 8(1) of Regulation 2017/1485. All TSOs must respect the implementation deadlines provided in the Amended methodology for regional operational security coordination in Baltic capacity calculation region proposal.

All TSOs' of Baltic Capacity Calculation Region
common provisions for regional operational
security coordination in accordance with
Articles 76 and 77 of the Commission
Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017

Table of contents

1. Introduction.....	3
1.1 Definitions and abbreviations	4
2. General provisions for regional operational security coordination process	6
3. Definition of input data for coordinated operational security analysis processes	7
3.1 Contingency list.....	7
3.2 Assessed Elements, XNEs and operational security limits	7
3.3 Remedial actions.....	8
3.4 Individual and common grid model provisions.....	9
4. Provisions for regional security coordinator	9
4.1 Data consistency evaluation.....	9
4.2 CROSA within Baltic CCR.....	10
4.3 RAs monitoring.....	10
5. RAs preparation, coordination and activation provisions	11
5.1 Identification of XRAs.....	11
5.2 Exchanging the information of the available RAs inside CCR	11
5.3 Exchanging the information of the available RAs cross-CCR.....	11
5.4 Identification of the most effective and economically efficient RAs	12
5.5 Coordination of RAs	12
5.6 Activation of RAs.....	13
5.7 Sharing of the costs of RAs.....	14
6. Day-ahead CROSA	14
7. Intraday CROSA	15
8. Organisation of ROSC.....	16
8.1 Governance and operation of regional security coordinator	16
8.2 Regional Security coordinator governing area	16
9. Appointment of RSC and delegation of tasks to RSC.....	17
9.1 Cooperation and coordination	17
10. Implementation timescale.....	18
11. Language	18
Annex 1: Day-ahead and Intraday CROSA processes	20

1. Introduction

Whereas

- (1) This document is a Common Provisions of Baltic Capacity Calculation Region (hereafter referred to as Baltic CCR) for Regional Operational Security Coordination (hereafter referred to as Baltic ROSC) in accordance with articles 76 and 77 of Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 (hereafter referred to as the “SO Regulation”).
- (2) These Common Provisions take into account general principles and goal set in SO Regulation as well as Commission Regulation (EC) 2015/1222 establishing a guideline on Capacity Allocation and Congestion Management (hereafter referred to as the “CACM Regulation”).
- (3) It is necessary to standardise operational security analysis at least per synchronous area according to Article 75(1) of the SO Regulation respectively within CCR according to Article 76(1) of the SO Regulation. General standardisation principles defined in a common methodology for coordinated operational security analysis (hereafter referred to as – CSAM) according to article 75 of the SO Regulation which shall be considered as legal basis for these Common Provisions.
- (4) These Common Provisions consider and where necessary complement the CSAM and where necessary, the methodologies developed in accordance with article 35 of the CACM Regulation (hereafter referred to as “CRC Methodology”) and article 74 of the CACM Regulation (hereafter referred to as “CRCCS Methodology”).
- (5) Articles 76 and 77 of the SO Regulation constitute the legal basis for these Common Provisions and define several requirements that it should include at least:
 - a) conditions and frequency of intraday coordination of operational security analysis and updates to the common grid model by the RSC;
 - b) the methodology for the preparation of Remedial actions (hereafter referred to as - RAs) managed in a coordinated way, considering their cross-border relevance as determined in accordance with article 35 of CACM, taking into account the requirements in articles 20 to 23 of the SO Regulation and determining at least:
 - i. the procedure for exchanging the information of the available RAs between relevant TSOs and the RSC;
 - ii. the classification of constraints and the RAs in accordance with article 22 of the SO Regulation;
 - iii. the identification of the most effective and economically efficient RAs in case of operational security violations referred to in article 22 of the SO Regulation;
 - iv. the preparation and activation of RAs in accordance with article 23(2) of the SO Regulation;
 - v. the sharing of the costs of RAs referred to in article 22 of the SO Regulation, complementing, where necessary, the common methodology developed in accordance with article 74 of the CACM Regulation.

- (6) In conclusion, these Common Provisions document shall contribute to the general objectives of the SO Regulation to the benefit of all TSOs, regulatory authorities and market participants.
- (7) Common Provisions of Baltic ROSC may be amended and specified in the future considering the upcoming requirements from Regulation (EU) 2019/943 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on the internal market for electricity.

1.1 Definitions and abbreviations

For the purposes of the Common Provisions of Baltic ROSC, the terms used in this document shall have the meaning of the definitions included in article 3 of the SO Regulation, article 2 of the CACM Regulation, article 2 of the Regulation 543/2013, article 2 of CSAM and the other items of legislation referenced therein. In addition, the following definitions shall apply:

Available remedial action - is a remedial action which is available to solve constraints. It includes the needed technical and cost information.

Baltic TSOs - the transmission system operators for electricity of the Republic of Estonia, the Republic of Latvia and the Republic of Lithuania.

Baltic RSC – Baltic regional security coordinator, which provides service for three Baltic TSOs in the following countries: the Republic of Estonia, the Republic of Latvia and the Republic of Lithuania. Baltic RSC area of operation also includes cross-borders between EE-FI, EE-LV, LV-LT, LT-SE and LT-PL.

Baltic RSC Agreement – Means Baltic regional security coordinator agreement signed by Elering, AST and Litgrid on 31 October 2016.

TSOs of Baltic CCR - the transmission system operators for electricity of the Republic of Estonia, the Republic of Finland, the Republic of Latvia, the Republic of Lithuania, the Republic of Poland and Sweden.

Baltic CCM – means Capacity calculation methodology within the Baltic Capacity Calculation region in accordance with article 20(2) of the Commission Regulation (EU) 2015/1222.

CRCCS Methodology - means the “Baltic CCR TSOs common methodology for redispatching and countertrading cost sharing in accordance with article 74 of the CACM Regulation.

Baltic CGM - Common grid model consisting of Baltic TSOs’ individual grid models and grid model data from adjacent third countries’ TSOs operating in the same synchronous area.

Identified Constraint - is a couple of elements composed by one (or more) assessed elements and the contingency leading to a violation of an operational security limit or a function of this operational security limit.

Assessed Element - is a network element for which the electrical state is evaluated in the regional or cross-regional process and which value is expected to fulfil regional rules function of the operational security limits. Assessed Elements list shall consist of Secured Elements and Scanned Elements.

Secured Element - is an Assessed Element on which operational security limit violations shall be identified and relieved in a coordinated way.

Scanned Element - is an Assessed Element on which operational security limit violations shall be monitored.

Coordinated operational security analysis (COSA) - means an operational security analysis performed by each TSO on a common grid model, in accordance with Article 72(2) - 72(4) of the SO Regulation.

Coordinated regional operational security assessment (CROSA) - means an operational security analysis performed by RSC on a common grid model, in accordance with Article 78 of the SO Regulation.

Quantitative approach – a mathematical computation method for determining a cross-border relevance of remedial action, defined in accordance with articles 15(4) and 15(5) of CSAM.

Qualitative approach - an empirically based method for determining a cross-border relevance of remedial action.

Abbreviations

CGM – common grid model;

IGM – individual grid model;

ROSC – regional operational security coordination;

RA – remedial action;

XRA – cross-border relevant remedial action;

RSC – regional security coordinator;

NRA – national regulatory authority;

RT – reference time;

DA – day-ahead;

ID – intraday;

CNE – critical network element;

HVDC – high-voltage direct current;

XNE - cross-border relevant network element;

OPDE – operational planning data environment;

2. General provisions for regional operational security coordination process

1. All TSOs of Baltic CCR and Baltic RSC shall manage operational security limits violations and RAs that are deemed internal and cross-border relevant within Baltic CCR, in a coordinated way with the affected TSOs for day-ahead and intraday CROSA processes.
2. All TSOs of the Baltic CCR and Baltic RSC shall perform regional operational security coordination in day-ahead and intraday timeframes for Baltic CCR in accordance with the provisions of this document.
3. *Coordinated operational security analysis* (hereafter referred to as COSA) process shall be performed by each TSO for the DA and ID timeframe processes. COSA requires the TSO to perform contingency analysis on year-ahead, DA and ID CGMs to ensure that any contingency does not create situation where operational security limits are exceeded in its control area.
4. *Coordinated regional operational security assessment* (hereafter referred to as CROSA) shall be performed by Baltic RSC in coordination with TSOs for the DA and ID timeframe processes. CROSA requires the Baltic RSC to perform regional operational security assessment at least to all TSOs of the capacity calculation region. If a constraint is detected, it shall recommend to the relevant TSO the most effective and economically efficient remedial action (hereinafter – RA). Baltic RSC also coordinates the preparation of RAs with and among TSOs to enable coordinated activation of RAs in real-time by TSOs and cross-border relevant remedial actions (XRAs) with other RSCs.
5. Prior to the start of the ROSC process for IGM preparation purposes, each TSO shall have the right to perform a local preliminary assessment in order to detect any violations of operational security limits on internal grid elements. Each TSO may choose whether or not to relieve violations of operational security limits on internal network elements using non-cross-border relevant remedial actions.
6. When preparing IGMs, each TSO shall include any non-cross-border relevant remedial actions resulting from the local preliminary assessment.
7. Each Baltic TSO shall inform all TSOs of Baltic CCR and Baltic RSC about any RA inclusion in its IGM.
8. Baltic RSC shall perform CROSA on the basis of the CGM, the contingency list and the operational security limits provided by TSOs. It shall deliver the results of the CROSA at least to all TSOs of Baltic CCR. When it detects a constraint, it shall recommend to the relevant TSOs the most effective and economically efficient RAs and may also recommend RAs other than those provided by the TSOs.

9. All TSOs shall ensure that the principles of cost-sharing of XRAs determined in accordance with Baltic CRCCS Methodology are treated in a consistent way. In addition to this, the additional cost sharing principles are determined in Article 5.7 of these Common Provisions.

3. Definition of input data for coordinated operational security analysis processes

3.1 Contingency list

1. Each TSO of Baltic CCR shall establish the list of contingencies to be analysed in DA and ID security analysis processes in accordance with article 33 of the SO Regulation.
2. Each TSO of Baltic CCR shall provide contingency list to Baltic RSC which shall be used for DA and ID security analysis processes.
3. If necessary, each TSO of Baltic CCR shall update its contingency list and provide updated contingency list to Baltic RSC.
4. Baltic RSC shall create a common contingency list to be used during CROSA processes based on the latest individual list provided by each TSO of Baltic CCR for DA and ID security analysis processes.
5. Baltic RSC shall make consistency check of provided Contingency list in accordance to article 4.1.
6. In case if data is inconsistent and there is sufficient time until further CROSA process steps, Baltic RSC shall inform relevant TSO. TSO shall send corrected contingency list. In case if data is inconsistent and there is insufficient time until further CROSA process steps, Baltic RSC shall use the latest available contingency list.
7. Baltic RSC shall use the latest available common contingency list in DA and ID CROSA processes in Baltic CCR.

3.2 Assessed Elements, XNEs and operational security limits

1. Each TSO of Baltic CCR shall define the list of Assessed Elements which are relevant for CROSA in Baltic CCR, considering its observability area and operational security limits in accordance with article 25 of the SO Regulation. Each TSO shall not include any reliability margin to operational security limits. Assessed Elements list shall consist of Secured Elements and Scanned Elements.
2. Secured Elements shall be all critical network elements (hereafter referred to as CNEs) and all network elements which voltage level is equal or above 330 kV and all HVDC systems.
3. Each TSO of Baltic CCR, which is a part of more than one CCR, shall have the right to exclude any element from the Secured Elements list which is subject to CROSA within other CCR.
4. The cross-border relevant network elements of Baltic CCR (hereafter referred to as XNEs) are Secured Elements defined in accordance with paragraph 2 of this article.

5. Each TSO of Baltic CCR shall have the right to exclude any element from Secured Elements list of their own control area, except CNEs, if all TSOs of Baltic CCR agree.
6. Each TSO of Baltic CCR may define Scanned Elements which shall be part of CROSA process.
7. Scanned Elements can be any element with a voltage level lower than 330 kV which is modelled in the IGM and any element excluded from the Secured Elements list.
8. Each TSO of Baltic CCR shall provide Assessed Elements list to Baltic RSC which shall be used for DA and ID security analysis processes.
9. If necessary, each TSO of Baltic CCR shall update its Assessed Elements list and provide updated Assessed Elements list to Baltic RSC.
10. Baltic RSC shall create a common Assessed Elements list to be used during CROSA processes based on the latest individual list provided by each TSO of Baltic CCR and share the common list with TSOs of Baltic CCR.
11. Baltic RSC shall make consistency check of provided Assessed Elements list in accordance to article 4.1.
12. In case if data is inconsistent and there is sufficient time until further CROSA process steps, Baltic RSC shall inform relevant TSO. TSO shall send corrected Assessed Elements list. In case if data is inconsistent and there is insufficient time until further CROSA process steps, Baltic RSC shall use latest available Assessed Elements list.
13. Baltic RSC shall use the latest available Assessed Elements list in DA and ID CROSA processes in Baltic CCR.

3.3 Remedial actions

1. Each TSO of Baltic CCR shall design RAs in accordance with article 14 of CSAM.
2. When preparing RAs, each TSO of Baltic CCR shall consider RAs defined in accordance with article 22 of the SO Regulation.
3. All TSOs of Baltic CCR, in coordination with Baltic RSC, shall identify whether a RAs prepared in accordance with paragraph 1 of this Article are cross-border relevant using the rules described in Article 5.1.
4. Provided RA data shall at least contain this information:
 - a. RA availability timeframe;
 - b. Expected cost;
 - c. Activation time;
 - d. Any additional information which is relevant for RA application.
5. When preparing RAs, each TSO of Baltic CCR shall consider restrictions which may limit the usage of RAs. At least following types of restrictions shall be considered:
 - a. Technical limitations such as ramping restrictions, min/max output power, min/max redispatch or power change through HVDC systems;
 - b. Operational restrictions and usage rules such as switching limitations, available range of taps, dependencies between topology measures;
 - c. Procedural restrictions resulting from timing issues due to local or regional processes.

6. Baltic CCR TSOs shall provide the information on possible restrictions identified in accordance with article 3.3.5(a)-(c) to the Baltic RSC together with the list of available RAs.

3.4 Individual and common grid model provisions

1. All TSOs of Baltic CCR shall prepare Individual Grid Model (hereafter referred to as IGM) which should be used in security analysis processes. IGMs shall be provided to the operational data planning environment (hereafter referred to as – OPDE) according to article 70(2) of the SO Regulation.
2. OPDE shall be used for IGM and CGM data exchange between TSOs and Baltic RSC.
3. All TSOs of Baltic CCR shall have the right to perform a local preliminary assessment and choose whether to relieve operational security limit violations in its IGM.
4. All TSOs of Baltic CCR may include in its IGM any non-cross-border relevant preventive RAs, obtained during local preliminary assessment.
5. All TSOs of Baltic CCR shall include in its IGM preventive RAs, which were agreed and coordinated during the previous CROSA processes.
6. Baltic TSOs of Baltic CCR shall inform Baltic RSC about any included RAs in their IGMs.
7. Baltic RSC shall have the right to download those IGMs which are necessary for Baltic CGM creation.
8. Baltic RSC shall merge IGMs of Baltic TSOs into Baltic CGM including relevant parts of grid models of same synchronous area if necessary.
9. IGMs and CGM (Baltic CGM) shall be prepared according to common grid model methodology developed in accordance with article 70(1) of the SO Regulation.

4. Provisions for regional security coordinator

4.1 Data consistency evaluation

1. Baltic RSC shall monitor consistency and correctness of input data provided by each TSO of Baltic CCR which is defined in article 3 of these Common Provisions considering at least:
 - a. Files format correctness;
 - b. Data consistency within IGM and CGM;
 - c. Data consistency within previous CROSA processes and timeframes;
2. Baltic RSC shall check the consistency between included RAs in the IGM by each Baltic TSO and information shared in accordance with articles 2.7 and 3.4.5. In case of inconsistency Baltic RSC shall inform relevant TSO about this fact and obtain explanation from the TSO with corrected data.
3. If Baltic RSC identify issues or incorrect information in provided input data, then Baltic RSC shall inform relevant TSOs and request the data correction and updates.

4.2 CROSA within Baltic CCR

1. CROSA shall be performed for DA timeframe in accordance with article 6 and for ID timeframe in accordance with article 7.
2. Baltic RSC shall perform CROSA based on Baltic CGM created in accordance with article 3.4.
3. All TSOs of Baltic CCR shall exchange with relevant TSOs and Baltic RSC the information on available RAs for DA and ID CROSA processes which can be used in Baltic CCR.
4. Baltic RSC shall gather all the data needed to perform the CROSA, including:
 - a. common list of contingencies, in accordance with article 3.1;
 - b. common list of Assessed Elements, in accordance with article 3.2;
 - c. list of available RAs in accordance with articles 3.3 and 5.3 with determined their cross-border relevance in accordance with Article 5.2.
5. Baltic RSC shall assess the completeness and consistency of each input data file provided by each TSO of Baltic CCR in accordance with article 4.1. In case of any inconsistency in the delivered files, the Baltic RSC shall report this fact to the relevant TSO and request their data correction and updating.
6. When performing CROSA, Baltic RSC shall:
 - a. perform operational security analysis (which covers power flow and contingency analysis) and identify operational security violations for DA and ID planning processes in N-situation and in (N-1) situation;
 - b. provide operational security analysis results to all TSOs of Baltic CCR;
 - c. recommend to the relevant TSOs RAs which would relieve operational security violations on Secured elements identified during CROSA in accordance with article 5.4;
 - d. coordinate the TSOs acceptance of proposed RAs and share the information about the agreed RAs between with all TSOs of Baltic CCR.
7. Baltic RSC shall perform the CROSA in accordance with article 30 of CSAM, taking into account the following conditions:
 - a. Baltic RSC shall exchange the results of the CROSA process with relevant RSCs of adjacent CCRs for cross-regional coordination.
 - b. Baltic RSC shall coordinate with RSCs of adjacent CCRs the operational security violations on the overlapping XNEs in accordance with article 27 of CSAM and its amendment.
8. Baltic RSC shall inform all affected TSOs about the results of such cross-regional coordination.

4.3 RAs monitoring

1. Baltic RSC during CROSA processes shall check the correct inclusion of the agreed RAs in TSOs IGMs for relevant timeframes.

2. If Baltic RSC identifies that previously agreed RA has not been included in the IGM by a TSO, Baltic RSC shall contact the relevant TSO. Informed TSO shall fix the issues and provide updated IGM for further CROSA process steps.

5. RAs preparation, coordination and activation provisions

5.1 Identification of XRAs

1. All TSOs of Baltic CCR shall qualitatively identify the cross-border relevance of each RA in accordance with articles 14 and 15 of CSAM. In case of a disagreement of the results, the TSOs and Baltic RSC shall apply a quantitative approach in accordance with article 15(4) and article 15(5) of CSAM.
2. In case of using quantitative approach, the assessment shall be done at least on the XNEC elements in accordance with article 15(4) of CSAM.
3. In case of using quantitative approach, all RAs shall be considered as cross-border relevant which influence factor for at least one element defined in accordance with paragraph 2 is greater than 5%.
4. TSOs of Baltic CCR may delegate the task of performing calculations of RA influence factors in case of quantitative approach to Baltic RSC.
5. All RAs that are not identified as cross-border relevant shall be deemed as non-cross-border relevant.

5.2 Exchanging the information of the available RAs inside CCR

1. All TSOs of Baltic CCR shall provide the list of available RAs to concerned TSOs and Baltic RSC for the purpose of DA and ID CROSA processes in Baltic CCR. The list of available RAs shall be updated depending on TSOs' needs. TSO shall inform other TSOs and Baltic RSC about any updates of this list.
2. When providing to Baltic RSC the list of RAs, each TSO shall also consider and provide already agreed RAs from previous coordinated regional operational security assessments of the same MTU, except if:
 - a. an unforeseen event has made a RA unavailable, or
 - b. the RA has become technically unavailable, or
 - c. a new more effective and efficient RA has become available.
3. If RA from previous CROSA process is no longer available, TSO shall provide reason to Baltic RSC, why RA is not available for CROSA process.

5.3 Exchanging the information of the available RAs cross-CCR

1. Baltic RSC shall coordinate with RSCs of adjacent CCRs during the CROSA process, any usage of RA which has the impact across CCR(s) (hereafter referred to as cross-CCR overlapping XRA).
2. Baltic RSC shall exchange all relevant results of the CROSA process within Baltic CCR and with RSCs of adjacent CCRs in order to coordinate cross-CCR overlapping XRAs between Baltic CCR and adjacent CCRs.
3. TSOs in coordination with RSCs shall relieve congestions on overlapping XNEs and shall coordinate cross-CCR overlapping XRAs impacting these overlapping XNEs in

accordance with the proposal for amendment to be developed in accordance with article 27(3) of CSAM.

4. Baltic RSC shall inform all TSOs about the results of the coordination with RSCs of adjacent CCRs on respective cross-CCR overlapping XRAs.

5.4 Identification of the most effective and economically efficient RAs

1. In DA and ID CROSA processes, Baltic RSC shall make the recommendation for the implementation of the most effective and economically efficient RAs to the concerned TSOs.
2. If necessary, Baltic RSC shall assess in coordination with the concerned TSOs and RSCs of adjacent CCRs the effectiveness and economic efficiency of RA prior to the implementation in a DA and ID CROSA processes.
3. When the Baltic RSC recommends RAs, it shall primarily recommend non-costly RAs. If there are no non-costly RAs which relieve operational security limit violations or their efficiency is insufficient, then Baltic RSC shall recommend also costly RAs.

5.5 Coordination of RAs

1. TSOs and Baltic RSC shall relieve congestions on Secured Elements and shall coordinate XRAs impacting these Secured Elements in accordance with the proposal for amendment to be developed in accordance with article 27(3) of CSAM.
2. In case of a detected violation of operational security limits, Baltic RSC shall recommend to the concerned TSO an appropriate RA from the available RAs provided by the TSOs. Baltic RSC may also recommend RAs other than those provided by the TSOs. Such kind of recommendation for RA shall be justified by Baltic RSC and validated by the concerned TSO.
3. When recommending RA in accordance with paragraph 2 of this article, Baltic RSC shall take into account possible restrictions identified in accordance with article 3.3.6 which may limit its usage.
4. RAs identified for relieving operational security limit violations in accordance with paragraph 3 of this article:
 - a. shall not lead to additional violations of operational security limits on Scanned Elements;
 - b. should not worsen existing operational security limit violations on Scanned Elements.
5. Each TSO shall assess whether the recommended RAs meet the following conditions:
 - a. the RA is considered available for the specific market time unit in a consistent manner from the time frame of its decision in the coordination process up to all the subsequent timeframes of security analyses including the real time;
 - b. the RA should relieve violations on the Secured Elements;
 - c. the RA is not setting the affected TSO's grid in an alert or emergency state based on the CGM used in the coordination process;

- d. the RA is not leading to any violations of operational security limits on Assessed Elements after the simulation of the corresponding contingency based on the CGM used in the coordination process;
 - e. the RA is considered the most effective and economically efficient RA to relieve the congestion.
6. When the concerned TSO accepts the proposed RA, this RA shall be deemed agreed and included in the IGM, updated by a TSO according to article 21 of CSAM.
 7. When a TSO rejects the recommended RA, the TSO shall provide an explanation for this decision to the Baltic RSC and the other affected TSOs. The concerned TSO shall identify with the Baltic RSC and other TSOs alternative RAs to relieve the operational security limits violations or leave the violation if there is possibility to solve it during the next CROSA process.

5.6 Activation of RAs

1. Each TSO shall activate the RAs agreed in DA and ID CROSA processes in due time.
2. Where security violations remain unsolved at the end of each coordination process, the concerned TSOs shall agree on the necessary RAs in real-time operation in order to coordinate the management of these remaining violations of operational security limits.
3. If RAs agreed during DA and ID CROSA processes and activated in relevant timeframe turn out to be insufficient to solve all congestions in real time, affected TSO shall activate any other available RAs in real time operations in order to maintain operational security. Involved TSOs shall inform Baltic RSC about activated additional RAs.
4. The following conditions for the activation of the proposed RA shall be met:
 - a. this RA is considered available in a consistent manner from the time frame of its decision to all the subsequent timeframes of security analyses, up to real time,
 - b. this RA is considered the most effective and economically efficient to relieve violations of operational security limits,
 - c. when this RA is preventive, it shall not set the affected TSO's grid in an alert or emergency state based on the CGMs used for its decision,
 - d. when this RA is curative, it is not leading to a violation of an operational security limit in the affected TSO's grid after the simulation of the corresponding contingency based on the CGMs used for its decision.
5. If an agreed RA becomes unnecessary, the concerned TSO can decline an activation of a RA or can deactivate an already activated RA. The concerned TSO shall ensure that declining an activation respectively the deactivation of the RA is not deemed cross-border impacting and does not affect other TSOs. The concerned TSO shall provide an explanation for this decision to Baltic RSC and the other TSOs.

5.7 Sharing of the costs of RAs

1. The cost sharing principles for XRA agreed in the DA and ID CROSA processes and in real-time operations shall apply to the following situations:
 - a. Cost sharing principles of XRAs implicated by CROSA processes on a XNE for which the costs attributed to them shall be shared among the involved TSOs according to “Baltic CCR TSOs common methodology for redispatching and countertrading cost sharing in accordance with article 74 of the Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management“.
 - b. In situations where XRAs are activated to relieve violations on XNE that belongs solely to one TSO control area (i.e. not cross-border interconnections), the costs attributed to XRAs shall be covered solely by the XNE connecting TSO.
 - c. In situations where non-XRAs are activated, the costs of RAs shall be covered by TSO in that control area where the violations of the network elements were relieved.

6. Day-ahead CROSA

1. All TSOs of Baltic CCR in coordination with Baltic RSC shall perform DA CROSA managing violations of operational security limits and XRAs within Baltic CCR.
2. Baltic DA CROSA shall be performed in accordance with articles 23 and 33 of CSAM. The local aspects including data provision, coordination of results applied in Baltic region should be followed as described in Annex 1 (Table 1) of these Common Provisions.
3. CROSA in DA timeframe shall be performed on the basis of a best forecast approach which shall be established in accordance with the following:
 - a. Each TSO shall not include any reliability margin to its operational security limits in accordance with article 3.2.1.
 - b. IGMs and subsequent CGMs shall include load and intermittent generation forecasts, market results, schedules and planned topology of the transmission system in accordance with article 70(3) of the SO Regulation.
 - c. RAs shall be included in the IGMs and the subsequent CGMs in accordance to article 3.4.5.
4. DA CROSA process steps shall be performed during T0 to T5 reference time (hereafter referred to as RT) according to Annex 1 (table 1) and article 33(1) of CSAM. The default values shall apply: T0=18.00 CET; T1= 19.00 CET; T2=20.00 CET; T3=20.45 CET; T4=21.30 CET; T5= 22.00 CET. If possible, to implement, all TSOs of Baltic CCR shall have the right amend timings between T0 to T5 during implementation phase according to Baltic CCR peculiarities if this does not conflict with cross-CCR coordination procedures and commonly agreed processes within other CCRs.
5. Where violations of operational security limits remain at the end of the DA CROSA, the concerned TSOs and Baltic RSC shall agree on the objectives and the needed

steps to follow in intraday, in order to improve the management of these remaining violations. The objectives could be such as but not limited to:

- a. Third countries influence
 - b. Time restrictions in order to perform CROSA on time
6. Concerned TSOs of Baltic CCR and Baltic RSC shall organise a teleconference in order to validate outcomes of DA CROSA process.

7. Intraday CROSA

1. All TSOs of Baltic CCR in coordination with Baltic RSC shall perform ID CROSA and coordinate XRAs within Baltic CCR.
2. Baltic ID CROSA shall be performed in accordance with the process description introduced in Annex 1 (Table 2) of these Common Provisions, taking into account provisions introduced in article 24 of CSAM.
3. ID CROSA process shall be performed at least three times a day. The following reference timing for ID CROSA shall apply: 00:00, 08:00, and 16:00 CET, which will cover at least all market time units of following eight hours horizons from the reference time. Additional timeframes or extended horizons shall be agreed among TSOs upon their request and technical feasibilities during implementation or operational phases.
4. ID CROSA shall be performed on the basis of a best forecast approach, where the forecasted situation of each timestamp in the ID timeframe shall be established in accordance with Article 6.3(a)-(c).
5. When the results of the CROSA have significantly evolved with a regional impact compared to the previous ones, then the affected TSOs shall coordinate with the Baltic RSC, in order to:
 - a. Share information about the significant changes of results, at least flows;
 - b. Agree on change of previously agreed RA or on new XRA which may become required due to moving closer to or exceeding the operational security limits.
6. Baltic RSC shall ensure in ID CROSA that:
 - a. violations of operational security limits on XNE with contingency identified are relieved using at least the RAs provided by TSOs. If violation is not relieved, then Baltic RSC shall strive to find and recommend additional available RA following the rules described in article 5.5.2.
 - b. each TSO affected by XRA is informed about the violations of operational security limits to be solved by this RA.
7. When the conditions for implementation of RAs in accordance with article 5.5 are not met, each affected TSO shall accept or reject the implementation of the proposed RA. In case of rejection of the RA by one or several TSO(s) of Baltic CCR, the concerned TSO(s) shall provide an explanation for the decision.
8. All TSOs of Baltic CCR shall consider the results and agreed RAs of the ID CROSA in real-time operation. Where security violations remain unresolved at the end of each ID CROSA, the concerned TSOs shall activate necessary actions in real-time operation in accordance with article 5.6.3 and coordinate the management of these remaining violations of operational security limits.

8. Organisation of ROSC

8.1 Governance and operation of regional security coordinator

1. Baltic RSC shall be the service provider for the TSOs of Baltic CCR. Baltic RSC shall perform the tasks delegated by the TSOs of Baltic CCR in accordance with Article 9 of these Common Provisions.
2. Baltic RSC shall
 - c. provide to all TSOs of Baltic CCR coordination services for the secure and efficient operation of the transmission system;
 - d. build consistent regional data according to Article 3 of these Common Provisions;
 - e. facilitate regional operational security coordination and perform the coordinated regional operational security assessment;
 - f. make recommendations to TSOs of Baltic CCR in relation to the services they provide; and
 - g. support the harmonisation of operational procedures and standards supporting TSOs of Baltic CCR to maintain security of supply.
3. Parties of the Baltic RSC Agreement shall be responsible for the operation of the Baltic RSC office(s) and each of these party shall take all necessary measures and allocate necessary and agreed resources enabling the office(s) to operate and deliver the agreed coordination services in accordance with Article 9.3.
4. The overall cooperation between the TSOs of Baltic CCR shall be governed by Baltic CCR steering committee.
5. The security of supply will remain the responsibility of each individual TSO of Baltic CCR according to national laws and regulations. The responsibility for secure system operation and any decision taken based on services provided by Baltic RSC shall remain with the TSOs of Baltic CCR.

8.2 Regional Security coordinator governing area

1. Baltic RSC governing area is equal to area defined according to the decision on Capacity Calculation Regions (CCRs) in accordance with article 15(1) of the Commission Regulation (EU) 2015/1222 for Baltic CCR and include following TSOs responsibility areas:
 - a. Estonian TSO - "Elering AS";
 - b. Latvian TSO - "Augstsprieguma tikls";
 - c. Lithuanian TSO - "LITGRID AB";
2. For coordinated regional operational security processes the following Baltic CCR's cross-border interconnections are considered:
 - a. Estonia - Finland, Estonian TSO and Finnish TSO;
 - b. Estonia - Latvia, Estonian TSO and Latvian TSO;
 - c. Latvia - Lithuania, Latvian TSO and Lithuanian TSO;
 - d. Lithuania – Sweden, Lithuanian TSO and Swedish TSO;
 - e. Lithuania – Poland, Lithuanian TSO and Polish TSO.

3. The responsibility for secure system operation and any decision taken based on services from Baltic RSC shall remain with the all TSOs of Baltic CCR.

9. Appointment of RSC and delegation of tasks to RSC

1. All TSOs of Baltic CCR appoint Baltic RSC as a *regional security coordinator* that will perform tasks listed in accordance with article 77(3) of the SO Regulation in the Baltic CCR.
2. Baltic RSC will perform the tasks listed in article 77 (3) of the SO Regulation in the Baltic CCR for all TSOs of Baltic CCR in a transparent and non-discriminatory manner.
3. In accordance with article 77(3) of the SO Regulation all TSOs of Baltic CCR delegate the following tasks to Baltic RSC, which should be carried out accordingly:
 - a. regional operational security coordination in accordance with article 78 of the SO Regulation in order to support TSOs of Baltic CCR fulfil their obligations for the year-ahead, DA and ID timeframes in accordance with articles 34(3), 72 and 74 of the SO Regulation;
 - b. building a common grid model in accordance with article 79 of the SO Regulation and article 3.4 of these Common Provisions.
 - c. regional outage coordination in accordance with article 80 of the SO Regulation, in order to support TSOs of Baltic CCR to fulfil their obligations in accordance with articles 98 and 100 of SO Regulation;
 - d. regional adequacy assessment in accordance with article 81 of the SO Regulation, in order to support TSOs of Baltic CCR fulfil their obligations in accordance with article 107 of SO Regulation.

9.1 Cooperation and coordination

1. Baltic RSC will implement the common provision of the tasks in close consultation and cooperation with All TSOs of Baltic CCR.
2. If Baltic RSC fails to provide service on a daily basis, all TSOs shall have the possibility to coordinate the process by and among themselves.
3. Until Baltic region is in the same synchronous area with continental Europe, the cooperation with adjacent RSCs operating in other regions (for example: Nordic RSC or TSCNET) should be handled through relevant TSOs of Baltic CCR. However, all TSOs of Baltic CCR have the right to delegate this task to Baltic RSC if the service could be fully implementable and provided by Baltic RSC.
4. CROSA process requires the interaction among the following TSOs:
 - a. Estonian TSO - "Elering AS";
 - b. Latvian TSO - "AS Augstsprieguma tīkls";
 - c. Lithuanian TSO - "Litgrid AB";
 - d. Finnish TSO - "Fingrid Oyj";
 - e. Swedish TSO - "Affärsverket svenska kraftnät";
 - f. Polish TSO - "Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A."
5. The process requires the interactions with the following adjacent RSCs:

- a. Nordic RSC - RSC responsible for the CROSA processes in Nordic Capacity Calculation region.
 - b. TSCNET, CORESO - RSCs responsible for the CROSA processes in Core Capacity Calculation region.
6. Any dispute between the RSCs and between Baltic RSC and all TSOs of Baltic CCR arising out of or in connection with this methodology shall be settled amicably between the TSOs of Baltic CCR. In case the dispute cannot be settled amicably between these parties within 60 calendar days after having been notified hereof, the dispute shall be finally settled by an arbitration process.
7. Baltic RSC with adjacent RSC(s) shall agree on a contractual framework defining the rules for operation of RSCs and the liability between RSCs.

10. Implementation timescale

1. All TSOs of Baltic CCR and Baltic RSC shall implement Common Provisions of Baltic ROSC without undue delay after all the following provisions are met:
 - a. regulatory approval and implementation of the amendments of CSAM in accordance with article 27(3), article 21(6) and article 30 of CSAM;
 - b. implementation of Common Grid Model Methodology in accordance with articles 67(1) and 70(1) of SO Regulation;
 - c. development, testing and implementation of the IT tools, systems and procedures required to support the Common Provisions of Baltic ROSC;
2. The Common Provisions of Baltic ROSC shall be implemented taking into account the provisions set out in CRC and CRCCS Methodologies.
3. In accordance with article 46(5) of CSAM, all TSOs of Baltic CCR and Baltic RSC shall implement the requirements set forth in Common Provisions of Baltic ROSC concerning cross-regional operational security coordination in six months after the requirements have been implemented in accordance with paragraph 1 of this Article.
4. Until the CROSA processes will be developed and implemented in Baltic CCR and adjacent CCRs which will allow consistent and efficient coordination on TSOs level and on cross-regional level, the security analysis coordination shall be performed among TSOs of Baltic CCR
5. After the Baltic TSOs control areas synchronization with continental Europe, these Common provisions of Baltic ROSC shall be revised and amended as necessary.

11. Language

The reference language for the Common Provisions of Baltic ROSC shall be English. For the avoidance of doubt, where TSOs need to translate the Common Provisions of Baltic ROSC into their national language(s), in the event of inconsistencies between the English version and any version in another language, the relevant TSOs shall, in accordance with

national legislation, provide the relevant national regulatory authorities with an updated translation of the Common Provisions of Baltic ROSC.

Annex 1: Day-ahead and Intraday CROSA processes

Table 1. Day-ahead coordinated regional operational security assessment process

Step	From (Actor)	To	Time from (CET)	Time until (CET)	Activity for Actor	Output information
1	Relevant TSOs	¹ RSC(SA)		T0	Update: security limits for Assessed Elements; contingency list; RAs list;	Assessed element list, network elements security limits list, contingency list, RAs list
	Baltic TSOs	² RSC(CGM)			Perform local preliminary assessment, provide IGMs	IGMs
2	RSC (CGM)	RSC(SA), Baltic TSOs	T0	T1	Check the consistency of IGMs. If needed, request for corrected IGMs Creation of Baltic CGM	Request of correct IGMs Baltic CGM
3	RSC (SA)	TSOs	T1	T2	Perform a coordinated regional operational security assessment and share the results between relevant TSOs.	Report on detected constrains and propose RAs
4	TSOs	RSC(SA)	T2	T3	TSOs evaluate assessment results. TSOs shall: <ul style="list-style-type: none"> inform RSCs about acceptance of RAs; 	Coordinated RAs, updated IGMs

¹ RSC(SA) means RSC security analysis service

² RSC(CGM) means RSC individual and common grid model service

	Baltic TSOs	RSC(CGM)			Provide updated IGMs with agreed RAs	Updated IGMs with agreed RAs
5	RSC(CGM)	RSC(SA), Baltic TSOs			Creation of Baltic CGM RSCs provide updated CGM.	Updated Baltic CGM
6	RSC(SA)	TSOs	T3	T4	RSC perform a coordinated cross-regional operational security assessment	Report on detected constrains and propose RAs.
7	TSOs, RSC(SA)	TSOs-> RSC(SA) RSC(SA)-> TSOs	T4	T5	Final results coordination and consolidation session shall be according to Article 33 of SO Regulation. Final results should be agreed and confirmed between TSOs and RSCs.	Report on final results, agreed RAs and possible constraints.

Table 2. Intraday (ID) coordinated regional operational security assessment process

Step	From (Actor)	To	Time from (CET)	Time until (CET)	Activity for Actor	Output information
1	Relevant TSOs	RSC(SA)		³ RT-95 ID	Update: security limits for Assessed Elements; contingency list; RAs list;	Assessed element list, network elements security limits list, contingency list, RAs list
2	Baltic TSOs	RSC(CGM)	RT-95 ID	RT-60 ID	Provide: IGMs with updated Net positions and flows	IGMs
3	RSC(CGM)	Baltic TSOs	RT-60 ID	RT-55 ID	Check the consistency of IGMs. If needed, request for corrected IGMs	Request of correct IGMs
4	RSC(CGM)	RSC(SA)	RT-55 ID	RT-45 ID	Creation of CGM	Provide CGM files for respective timeframes
5	RSC (SA)	TSOs	RT-45 ID	RT-20 ID	Perform SA. Provide assessment results to relevant TSOs.	Report on detected constrains and propose RAs
6	TSOs/ RSC(SA)	RSC(SA)/ TSOs	RT-20 ID	RT-10 ID	Report, distribute and coordinate the assessment results with TSOs of Baltic CCR and RSCs	Report on final results, agreed RAs and possible constraints.

³ Note: For example, RT-95 means: 95 minutes until reference time

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 188706554, Verkių g. 25C-1, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL VISŲ BALTIJOS PRALAUDIMO SKAIČIAVIMO REGIONO PERDAVIMO SISTEMOS OPERATORIŲ REGIONINIO TINKLO EKSPLOATAVIMO SAUGUMO KOORDINAVIMO BENDRŪJŲ NUOSTATŲ, PARENGTŲ PAGAL 2017 M. RUGPJŪČIO 2 D. KOMISIJOS REGLAMENTO (ES) 2017/1485 76 IR 77 STRAIPSNIUS, PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-11-03 Nr. O5E-936
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ignas Kazakevičius, Patarėjas, I. v. Rinkos plėtros ir stebėsenos skyriaus vedėjo funkcijas, Rinkos plėtros ir stebėsenos skyrius
Sertifikatas išduotas	IGNAS KAZAKEVIČIUS, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-11-03 12:12:23 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-11-03 12:12:45 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-07-25 10:10:35 – 2022-07-24 10:10:35
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba į.k. 188706554 LT", sertifikatas galioja nuo 2020-05-22 11:50:44 iki 2023-05-22 11:50:44
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	3
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.27
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-11-03 12:26:25)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-11-03 12:26:26 Dokumentų valdymo sistema Avilys